

ಕಿಶನ್ ರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಅಂಕಣ

ಕಬ್ಬಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಸಕ್ಕರೆಗಡ್ಡೆ



ಈಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅವಶ್ಯವೆನಿಸುವಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಪೂರೈಸುವುದು ದುಸ್ತರವಾಗಲಿದೆ. ಸುಧಾರಿತ ಕಬ್ಬಿನ ತಳಿಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು, ಉತ್ತಮ ಇಳವರಿ ದೊರಕದಿರುವುದು, ಕಾರ್ಮಿಕರ ಕೊರತೆ, ಒಂದು ಬಾರಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದು ಕೈ ಸುಟ್ಟುಕೊಂಡ ರೈತ ಮತ್ತೆ ಕಬ್ಬಿನ ಕಡೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರದಿರುವುದು...

ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕುಸಿದಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಜನಸಾಮಾನ್ಯನ ಕೈಗೆಟುಕದಂತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆಲೆ ಗಗನಕ್ಕೇರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಬೆಲೆ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡರೆ ಚಿಂತೆ ಕಾಡುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಮುಂದೆ ಬರಲಿರುವ ಇಂತಹ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಇರುವ ಪರ್ಯಾಯ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನಂತೆಯೇ ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ 'ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ' ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಒಂದು. ಈಗಾಗಲೇ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಪಾಲು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ಭಾರತದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಆರಂಭಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ.

ಏನಿದು ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ

'ಚನೋಪೋಡಿಯಾಸ್' ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಈ ಸಸ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮೂಲಂಗಿ ತರಹವೇ ರಚನೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಪಾಲಕ್ ಸಸ್ಯದ ರೀತಿಯ ಎಲೆ ಹೊಂದಿದ ಈ ಗಡ್ಡೆ ತನ್ನ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಖನಿಯನ್ನೇ ಹೊಂದಿದ್ದು, ಯುರೋಪ್ ಮೂಲದ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಗಲವಾದ ಹಸಿರು ಎಲೆ, ಕೈಗೆ ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ಗಡ್ಡೆ ಹೊಂದಿ ಕಬ್ಬಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶ ನೀಡುವ ಸಾಧಾರಣ ಸಸ್ಯ.

ಉಷ್ಣವಲಯವೇ ಇರಲಿ, ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯವೇ ಇರಲಿ, ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿರಲಿ, ಸವುಳು ಮಣ್ಣೇ ಆಗಿರಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಿಂಜರಿಯದ ಈ ಗಡ್ಡೆ ಬೀಜ ಉರಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿರಿ-ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗುತ್ತಾ ಎರಡರಿಂದ ಮೂರು ಕೆ.ಜಿಯವರೆಗೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ. ಬಿತ್ತನೆಯಾಗಿ ಆರನೇ

ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆ ಒದಗಿಸುವ ಈ ಬೆಳೆ, ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ ಸಕ್ಕರೆ ಕಣಜವಾಗಿದೆ. ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆದರೆ, ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ತಳಿಯಾಗಿದ್ದ ಅದು ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಗಳ ಸಾಲಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. 15ನೇ ಶತಮಾನದವರೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಕ್ರೋಸ್ ಪ್ರಮಾಣವಿರಲಿಲ್ಲ. 18ನೇ ಶತಮಾನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಂಶ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಹೊತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅಮೆರಿಕಾವರೆಗೆ ಹಬ್ಬಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಗೊಂದು ಬೀಟಾ ಶುಗರ್ ಆಗಿ ಪರಿಚಯವಾಗಿ, ಈಗ ಬೀಟ್ ಶುಗರ್ ಆಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬಂದಿದೆ.

1995ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಇಂತಹ ಗಡ್ಡೆಗಳಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸದ್ಯ ಹತ್ತಾರು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಯಾರಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಪಾಲು ಈ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 45ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಈ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದು. ಕಡಿಮೆ ನೀರು ಪಡೆದು, ಕಬ್ಬಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಅಬ್ಬರವಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ.



ಸಕ್ಕರೆಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆ

ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಿ ಬೆಳೆ

ಸಕ್ಕರೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಲು ಹೊರಟಿರುವ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಷ್ಯಾ, ಅಮೆರಿಕಾ, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಜರ್ಮನಿ, ಇಟಲಿ, ಪೋಲ್ಯಾಂಡ್, ಟರ್ಕಿ, ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಜಕೋಸ್ಲೋವಿಯಾ, ಇರಾನ್, ಇರಾಕ್, ಅಲ್ಜೀರಿಯಾ, ಇಸ್ರೇಲ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಸೇರಿದಂತೆ 14 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಂತೆ ಅಲ್ಲಿಗ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಬೃಹತ್ ಘಟಕಗಳು ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿವೆ. ಕಡಿಮೆ ಕರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಜೊತೆಗೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಗೆ ಕೈತುಂಬ ಕಾಸು ತಂದು ಕೊಡುವ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದತ್ತ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮನಗಂಡ ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು, ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಏಕೆ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯಬಾರದು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣು, ನೀರು ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ? ಎಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ, ತಮಿಳುನಾಡು ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಬೆಳೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ, ಕೆಲವು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕೂಡ ಬೆಳೆಯತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಾಲ್ನಾದಲ್ಲಿ ಈ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಘಟಕವೂ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಈ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಐದು ಘಟಕಗಳಿವೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಬೆಳೆ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದ್ದು, "ಈ ಬಾರಿ ಬೆಳೆಗಾವಿಯ ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದೀಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲೇನೂ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಂತರ ರೈತರ ಜಮೀನಿಗೆ ಈ ಗಡ್ಡೆ ನೀಡಬಹುದು" ಎಂದು ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಆರ್.ಬಿ. ಖಂಡಗಾವೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನ ಬೆಳೆ

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಋತುಗಳಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಈ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಗರಿಷ್ಠ ಎಂದರೆ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 30ರಿಂದ 40 ಟನ್ ಇಳವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಉಷ್ಣತೆ ಸಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕ ನೀರಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಕಡಿಮೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಅಧಿಕ ಇಳವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸದ ಕ್ಷಾರ ಹಾಗೂ ಸವಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಈ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷಾರ ಹಾಗೂ ಸವಳು ಅಂಶವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆದ ನಂತರ ರೈತರು ಇನ್ನಾವುದೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಗರಿಷ್ಠ ಎಕರೆಗೆ 8,000 ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20,000 ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಡಾ. ಖಂಡಗಾವೆ ಅಂದಾಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರಳ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಸುಲಭ ಕೊಯ್ಲು ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಕಬ್ಬಿನೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿದೆ.

ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಕಬ್ಬು ಹಾಗೂ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ನಡುವೆ ಕೆಲವೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಕಬ್ಬು 12ರಿಂದ 13 ತಿಂಗಳ ಬೆಳೆಯಾದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ 5ರಿಂದ 6 ತಿಂಗಳ ಬೆಳೆ. ಕಬ್ಬಿಗೆ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಗೆ ಕಬ್ಬಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ನೀರಿನ 1/3 ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 25ರಿಂದ 30 ಟನ್ ಇಳವರಿ ಬಂದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ 40ರಿಂದ 50 ಟನ್ ಇಳವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಕಬ್ಬಿಗೆ ಜೇಡಿ ಮಣ್ಣು ಅಥವಾ ಜಿಗುಟು ಮಣ್ಣು ಅವಶ್ಯವಾದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಉಸುಕು ಮಿಶ್ರಿತ ಯಾವ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ರಸದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ರಿಂದ 11ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶವಿದ್ದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 14 ರಿಂದ 16ರಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಅಂಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಒಂದು ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ 90 ಲೀಟರ್ ಎಥೆನಾಲ್ ಹಾಗೂ ಶೇಕಡ 15 ರಷ್ಟು ಸುಕ್ರೋಸ್ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಎಂ.ಕೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಸಕ್ಕರೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಕಬ್ಬು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿ.ಎಸ್. ಹಂಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಧಾನ

ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಉರುವುದರ ಮೂಲಕ ಈಗ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್- ನವೆಂಬರ್ ನಿಂದ ಮಾರ್ಚ್- ಮೇ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಬೀಜ ಉರಲು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯ. ಬೀಜ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲು ಕನಿಷ್ಠ 20ರಿಂದ 25 ಡಿಗ್ರಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಸ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ 30-35 ಡಿಗ್ರಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಬೇಕು. ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಯ ಅಂಶ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು 25 ಡಿಗ್ರಿಯಿಂದ 35 ಡಿಗ್ರಿ ವರೆಗೆ ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಯಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಷ್ಣತೆ ದೊರಕುವ ಸಮಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಬಹುದು.

ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ 3.6 ಕೆ.ಜಿ ಬೀಜ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಬೆಲೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇಷ್ಟು ಬೀಜಕ್ಕೆ 5,700 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದೆ. 50X20 ಸೆ.ಮೀ ಅಳತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೀಜ ನಾಟಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರಿಗೆ ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷದಿಂದ 1.2 ಲಕ್ಷ ಸಸಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.



ಕಬ್ಬಿನ ನಡುವೆ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸಕ್ಕರೆಗಡ್ಡೆ

ರೋಗಬಾಧೆ

ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಳಿಗಳಿವೆ. ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಂತೆ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಗೂ ಕೀಟಬಾಧೆ ಹಾಗೂ ರೋಗಬಾಧೆಗಳಿದ್ದು ಉಪಶಮನ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಬೆಳೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಸರ್, ಸ್ಪೋಡೊಮರ್, ಎಲೆ ತಿನ್ನು ಹುಳು, ಬೇರು ಕೊಳೆ ರೋಗ, ಸೊರಗು ರೋಗದಂತಹ ಬಾಧೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ.

ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ನಂತರ ಆರು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಗಡ್ಡೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಸಿರು ಎಲೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಕೀಳುವ ಮೂಲಕ ಬೇರ್ಪಡಿಸಬಹುದು. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಎಲೆ ಕೊಯ್ಯಲು ಹಾಗೂ ಗಡ್ಡೆ ಕಿತ್ತಲು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಅಭಾವದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆಯನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಯಂತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಯಂತ್ರಗಳು ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹಸಿರು ತಪ್ಪಲ ಒಂದೆಡೆಯಾಗುತ್ತ, ಗಡ್ಡೆಗಳು ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಯಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಗಂಟೆಗೆ ಸುಮಾರು 20 ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಕೊಯ್ಯು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕರಣಾ ವಿಧಾನ

ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಮೊದಲು ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಗಡ್ಡೆಗಳನ್ನು ಚೂರು-ಚೂರಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚೆಪ್ಸ್ ರೀತಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಡಿಫ್ಯೂಜರ್ [Diffuser] ಘಟಕದಲ್ಲಿ ರುಬ್ಬಿ ಅದರಿಂದ ಜ್ಯೂಸ್ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕಬ್ಬಿನ ರಸಕ್ಕಿಂತ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ರಸ ತೆಳುವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಯಿಸಲು ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕಬ್ಬಿನ ರಸ ಹೇಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೇ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಈ ಗಡ್ಡೆಯ ರಸ ಸಕ್ಕರೆ ರೂಪ ತಾಳುತ್ತದೆ.

“ಕಬ್ಬಿನ ರಸ ಕಾಯಿಸಲು ಕಬ್ಬಿನ ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆ(ಬಯೋಮಾಸ್) ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಅಂತಹ ಯಾವುದೇ ಬಯೋಮಾಸ್ ಬರದಿರುವುದರಿಂದ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇತರೆ ಇಂಧನಮೂಲ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಬ್ಬಿನಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ತಯಾರಿಸುವ ಘಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ, ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನೇ ಈ ಗಡ್ಡೆ ರಸ ಕಾಯಿಸಲೂ ಬಳಸಬಹುದು” ಎಂದು ಎಂ.ಕೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ (ಬೆಳಗಾವಿ) ಮಲಪ್ರಭಾ ಸಕ್ಕರೆ ಘಟಕದ ಮುಖ್ಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ತಜ್ಞ ಸಿ.ಬಿ. ಪಾಟೀಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಲಿ

ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ತಂದು ಕೊಡುವ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ವಿಶೇಷ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ವಾತಾವರಣವಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಹಾಗಾಗಿ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಸಂಸ್ಕರಣ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಿರುವ ಕಬ್ಬು ನುರಿಸುವ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುವ ಯಂತ್ರ/ಘಟಕಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಾಲ್ನಾದಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ಘಟಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕಬ್ಬಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕಬ್ಬಿನ ಗಡ್ಡೆ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಕಬ್ಬಿಲ್ಲದೇ ಕಾರ್ಯ ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಕೇವಲ ಅರೆ ವರ್ಷದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಕೆಲವೊಂದು ಘಟಕಗಳು ರೈತರು ಈ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಿ ನಂತರ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಕಬ್ಬನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲಿಗೆ ಸಕ್ಕರೆಯಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಗಡ್ಡೆ ಬೆಳೆಯಲು, ಬೆಳೆಸಲು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಬೇಕಾದ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಹೆಗಲ ಮೇಲಿದೆ.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕೋಳಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ, ಕೂಲಿ ಬೇಡದ ಆಳುಗಳು

ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವು ಹಾರಿಡಿಕೊಂಡು ಹೊಗುವ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ, ಕೋಳಿಗಳು ಅದ್ದೇಗಪ್ಪಾ ಕೂಲಿ ಆಳಾಗಿ ಹೊಲ ಕಾಯುವುದು ಅಂತ ನೀವು ಹುಬ್ಬೇರಿಸಬೇಡಿ, ಅಂತಹದ್ದೊಂದು ಮಾದರಿ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಕೆಲವೊಂದು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದೆ ನೋಡಿ.

ಮೊದಲೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲ, ಅಂತದ್ದೊಳಗೆ ಶಿವಾಶಿವಾ ಅಂತ ಎರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಕಡಲೆ, ಜೋಳ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೇನು ಮಾಡುವುದು ಕೀಡಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೇಳತೀರದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಏನೆಲ್ಲ ಕಸರತ್ತು ಮಡಿದರೂ ಕೀಡಗಳು ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡಾಗ ರೈತರು ಕೈ ಸೋತು ಕುಳಿತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಂಬರದಿಂದ ಹಾರಿ ಬಂದ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಮೆಲ್ಲ-ಮೆಲ್ಲಗೆ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ತಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಹರಿಸಿ ಚಳಿಗೆ ಮುದುಡಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತ ಅಥವಾ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತಂತಹ ಕೀಡಗಳ ಬೆನ್ನತ್ತಿ ಹುಡುಕಿ, ಹೆಕ್ಕಿ ತಿನ್ನಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಕೀಡಗಳ ಸಂತತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.



ಕಡಲೆ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ದಂಡು

“ಸಾಲ-ಸೂಲ ಮಡಿ ಕಡಲೆ ಬಿತ್ತಿದ್ದಿ, ಹೂ ಮೂಡದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಹುಳುಗಳು ಅಮರಿಕೊಂಡು ಕುಂತಿದ್ದು, ಇಂತಾದ್ರಾಗ ಏನ ಮಡಬೇಕಪಾ ಅಂತ ಚಿಂತಿಟ್ಟಾಗ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳೇ ಬಂದು ಬೆಳೆಗಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಳುಗಳನ್ನೆ ಸ್ವಚ್ಛಮಡ್ಯಾವ ನೋಡ್ಡಿ, ಕೈತುಂಬ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತೀವಿ ಬರ್ಯೋ... ಎಂದರೂ ಬಾರದ ಕೂಲ್ಯಾಳುಗಳು ಈ ಕಾಲ್ಯಾಗ ಕೂಲಿ ಬಯಸದೇ ಬೆಳೆ ಹಸನ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವ ಈ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಪುಣ್ಯ ನೋಡ್ಡಿ ” ಎಂದು ಕೀಡೆಯ ಹಾವಳಿಗೆ ನಲುಗಿದ ರೈತರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮರಕವಾಗುವ ರಾಸಾಯನಿಕ :

ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಈ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಕ್ರಮೇಣ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಮರಕವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕ್ರಮೇಣ ಇಳಿಮುಖವಾಯಿತು, ಜೊತೆಗೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಂತತಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಪಕ್ಷಿಗಳು ನಸಿಸಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಯಾವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಭರಾಟೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆ ಜಮೀನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ... ಇಲ್ಲಿಂದ... ಹಾರಿಬಂದ ಕಾಬಕ್ಕಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಕೀಡಗಳನ್ನು ಗುಳುಂ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ.

ಆದರೆ ವಿಪರ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ರೈತರು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿಲ್ಲ ಕೆಲವರು ಈಗಲೂ ಅಂತಹ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ವಿಷ ಪದಾರ್ಥ ಸೇವಿಸಿ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಕೀಡೆಗಳನ್ನು ಏನು ಅರಿಯದೇ ಹಾರಿ ಬರುವ ಈ ಹಕ್ಕಿಗಳು ನುಂಗಿ ಕೀಡೆಗಳ ತರಹ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವುದು ನೋವಿನ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಕಸರತ್ತು :

ಈ ಎಲ್ಲ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ರೈತರು ಈಗ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. 'ಬಾ... ಬಾ... ಎಂದರೂ ಬಾರುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಒಂದೇ ಹೊಲಕ್ಕೂ ಬರುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಒಂದೆಡೆ ಕೂಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ,



ಹೇಗಿದೆ ನೋಡಿ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ರಕ್ಷಿಸಿದ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆ

ಕೊಂಚ ಸದ್ದಾದರೂ ಸಾಕು ಪುರೈಂದು ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಈ ನಾಜೂಕು ಮನಸ್ಸಿನ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಹೇಗಪ್ಪಾ ನಮ್ಮ ಹೊಲದೆಡೆಗೆ ಬರಸೆಳೆಯುವುದು?' ಎಂಬಂತಹ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರೈತರು ಪಕ್ಷಿಗಳ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಕಸರತ್ತು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಹಾರಿಬಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಯೇ ನೀರು ಕುಡಿದು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲಸಿ ಹುಳು-ಹುಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ತಿನ್ನಲಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಆಸುಪಾಸು ಗಿಡಗಳ ರೆಂಬೆಗಳಿಗೆ ನೀರು ತುಂಬಿದ ಮಣ್ಣಿನ ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಗುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲದೇ ಬೆಳೆಗಿನ ಹಾಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಕ್ಕಿ (ಮಂಡಾಳು, ಚೂರಮರಿ) ಚೆಲ್ಲುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೂರದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ಹೋಗುವ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಂಡಕ್ಕಿ ಫಳಕ್ಕೆಂದು ಹೊಳೆದು ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾರಿ ಬರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವೇ ಈ ಮಂಡಕ್ಕಿ ಚೆಲ್ಲುವ ಕರಾಮತ್ತಾಗಿದೆ.



ಕೋಳಿ ಹಿಂದು ತಂದ ಮಕ್ಕಳ ದಂಡು.

ಕಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಳಿ 'ಚಮತ್ಕಾರ'! :

ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳ ಹಿಂಡುಗಳು ಬಂದವರ ಬೆಳೆಯೇನೂ ಉಜ್ಜಲವಾಯಿತು, ಆದರೆ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿಗಳು ಬಾರದವರ ಗತಿ ಏನು? ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸದಿರಿ! ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಾದ ಕಡಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗಳ ಚಮತ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ. ಹೈಟೆಕ್ ಕೃಷಿಗೆ ಸೆಡ್ಡು ಹೊಡೆದ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಗ್ರಾಮದ ಸಣ್ಣ ಹನಮಗೌಡ ಪೊಲೀಸಪಾಟೀಲ ಎಂಬ ಸಣ್ಣ ರೈತ ತನ್ನ ಕಡಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಣ್ಣ ಹನಮಗೌಡ ಪೊಲೀಸಪಾಟೀಲರದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದು ಒಂದೇ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಮಾತ್ರ. ಆ ಒಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ದಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಆ ವರ್ಷದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಕಲ್ಲುಬಿದ್ದಂತೆ. ಅಲ್ಲದೇ ದುಬಾರಿ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳನ್ನು (ವಿಷ) ತಂದು ಸಿಂಪಡಿಸಿವಷ್ಟು ಸ್ಥಿತಿವಂತರೂ ಅವರಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುತ್ತಜ್ಜನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದು ಬಂದಿರುವ ಕೋಳಿ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಈಗಲೂ ಮುನ್ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ಕೋಳಿಗಳು ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿನ ಹುಳು-ಹುಪ್ಪಡಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪಾಟೀಲರಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೇನೂ ಅವರ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿಲ್ಲ!! ಮನೆಯಲ್ಲಿ ೨೦-೩೦ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಹಂತ-ಹಂತವಾಗಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ತಾಯಿ ಕೋಳಿಗಳು ಮೊಟ್ಟೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ, ಅದೇ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೋಳಿ ಸಂತತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಮೊಟ್ಟೆ, ಬಲಿತ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಹಾಗೂ ಕಲಬೆರಕೆಯ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಇವರ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗಳೆಂದರೆ ಜನರು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿ ಕೊಂಚ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯಾದರೂ ಪರ್ವಾಯಿಲ್ಲ ಖರೀದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ನಂತರ ಬಂದ ಹಿರಿಯರು ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೂವು ಬಿಡುವ ಅವಧಿಯಿಂದ ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಿರಂತರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೇ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಗೆ ಹೀಗೆನೇ ಕೋಳಿ ಕರಾಮತ್ತು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೋಳಿ ಮತ್ತು ಗೌಡರ ನಿತ್ಯದ ದಿನಚರಿಯಾಗಿದೆ.



ಬಾ... ಬಾ... ಕೋಳಿ.

ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿ ಚಾಲ್ತಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮೂಲೆ ಗುಂಪಾಯಿತು. ಈಗೇನಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಕೃಷಿಯ ಭರಾಟೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದು ಸಣ್ಣಹನಮಗೌಡರಂತಹ ಅನೇಕ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಶೀಲತೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ತಾಜಾ ಉದಾಹರಣೆಯಾದೀತು.

ಜಗತ್ತಿನ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾದರೂ ಬಹುತೇಕ ರೈತರ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಪಾರಂಪರಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ರೈತರು

ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಿಂದ ಕಲಿತ ಇಂತಹ ಪಾರವನ್ನೇ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಗುತ್ತಿರುವುದು ಸಮಧಾನ ತರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಬಾರಿ ಬಂಪರ್ ಫಸಲು ತರುತ್ತಿರುವ ಹಿಂಗಾರಿ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿನ ಕೀಡೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗಾಗಿಯೇ (?) ಆಕರ್ಷಕ ಡಬ್ಬಾಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ತರಹೇವಾರಿ ಪೀಡೆನಾಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ತಂದು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಕಾಯಿಕೊರಕ ಹುಳು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರ ಸಾಲವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟೂ ವಿಷ ಉಣಿಸದೆ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗಳಿಂದಲೇ ಕೀಡೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ 'ಸೈ'ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಪೊಲೀಸಪಾಟೀಲ ಅವರದು ಕಡಿಮೆ ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲ. ಕುಷ್ಟಗಿ ಯಿಂದ ಕೊಪ್ಪಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಳಿ ಅವರ ಕಡಲೆ ಹೊಲ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ 'ಬಾಯಿತುಂಬ' ಕೆಲ್ಸ ಎಂದರೆ ಅಚ್ಚರಿ ಅಲ್ಲವೆ? ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೋಳಿಗೆ ಒಂದು ಕೀಡೆ ದೊರೆತರೆ ಕ್ಯೂ... ಕ್ಯೂ... ಎಂದು ಎಲ್ಲ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ಹುಯ್ಲಿಬ್ಬಿಸಿ ಕೀಡೆ ಹುಡುಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.



ಹೀಗಿದೆ ನೋಡಿ ಕಡಲೆ ಬೆಳೆ

ಕಾರಣವಿಲ್ಲದೇ ಕಾದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಳಿ ಜಗಳ ಎಂದೇ ಜರಿಯುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಕೋಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾದಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಕಡಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗದ್ದೇ ಕಾರುಬಾರು! ಕೀಟನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಾದ ಅವುಗಳ ನಿತ್ಯ ಕಾಯಕವನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಹುಳು 'ಗುಳುಂ' ಮಡಿರುವ ಕೋಳಿಗಳೂ ದಷ್ಟಪುಷವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೇನೇ ಗಿಡಗಳೂ ಮೈತುಂಬ ಕಾಯಿ ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿನ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರೀ ಪೀಡೆನಾಶಕಗಳಿಗೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿದ ಹನಮಗೌಡರಿಗೆ ಒಂದು ನಯವೈಸೆ ಖರ್ಚು ಇಲ್ಲ, ಸಂಜೆವರೆಗೂ ಆಜೂ ಬಾಜಿನ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹೊಲಗಳಿಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಕೋಳಿಗಳನ್ನು ಕಾಯುತ್ತ ನಿಂತರೆ ಸಾಕು. ಇದು ಹನಮಗೌಡ ಅಥವಾ ಅವರ ಪತ್ನಿ ಹನುಮವ್ವ ಅವರ ನಿತ್ಯದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

ಚಳಿ, ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾಟಿ ಕೋಳಿಗಳು ಸಂಜೆವರೆಗೂ ಫುಲ್‌ಬ್ಯಾಸಿ! ಗಿಡಗಳಲ್ಲಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕಾಯಿಯ ಒಳಗೆ ಅವಿತಿರುವ ಬಾಲಹುಳುಗಳನ್ನೂ ಹೆಕ್ಕಿಹೆಕ್ಕಿ ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತವೆ. ಅತ್ತ ಬೆಳೆಗೆ ಗಂಟುಬಿದ್ದ ಪೀಡೆ ನಾವತ್ತೆ, ಇತ್ತ ಕೋಳಿಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ. ಈ ವಿಧಾನ ಅನುಸರಿಸಿದ ಹನುಮಗೌಡರಿಗೂ ಎರಡು ಲಾಭ ಹೇಗಿದೆ ಕೋಳಿ ಚಮತ್ಕಾರ!.

'ಕಡ್ಲಿಗೆ ಯವ ಎಣ್ಣೆನೂ ಹೊಡ್ಡಿಲಿ, ಮುಂಜಾನಿಂದ ಸಂಜೀಮಟ ಹೊಲ್ದಾಗ ಇದ್ದಾಂಗೂ ಆತೂ ಕೋಳಿ ಮೇಯ್ಸಿದಾಂಗೂ ಆಕೈತಿ ಮತ್ತೆ ಕೋಳಿನೂ ಹೊಲ್ದಾಗ ಯವ ಜಡ್ಡೂ ಬರಂಗಿಲ್ಲ ನೋಡಿ' ನಾಳೆ ಪ್ಯಾಟ್ಯಾಗ ಕೋಳಿ ಮರಿದ್ರ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸೂ ಕೈಗೆ ಹತ್ತಾವ, ನಾವ್ಯಾಕ ಎಣ್ಣೆಪಣ್ಣೆಹೊಡ್ಡು ಸಾಲ ಮಾಡ್ಕೋಳ್ತಾಣ, ಅಲ್ಲ ಹೊಲಗಳಿಗ್ಯಾಕೆ ವಿಷಾಉಣ್ಣಬೇಕ್ರಿ?' ಎನ್ನುವ ಈ ಮುಗ್ಧ ದಂಪತಿಗಳ ಮತಿನ ಹಿಂದೆ ಎಂಥ ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆ ಅಡಗಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ. ಅಂದಹಾಗೆ ಯವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳೂ ಗೌಡರ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಈ ಕೋಳಿ ಪಾರ ಕಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಸಹಜ ಹಾಗೂ ಕೃತಕ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಷಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಈ ಸಹಜ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮುಳುವಾಗಿವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೃಷಿ ಸಮತೋಲನ ತಪ್ಪಿದೆ. ಅಂದ ಹಾಗೆ

ಈ ಮೇಲಿನ ಎರಡೂ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಸಹಜ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳು ಜೊತೆಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಬಯಸದ ಕೃಷಿಗಳೂ ಆಗಿವೆ.

ದೇಶಿ ಜೋಳದ ವೈವಿಧ್ಯ ಕಣಜ



ಮುಡಿ ತುಂಬ ಜೋಳ ಮೊಗ ತುಂಬ ನಗು

ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದೊಂದು ಸೀಮೆಗೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಜೋಳದ ತಳಿಗಳಿದ್ದು ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತಿನ್ನಲು ಒಂದು ಜೋಳದ ತಳಿ, ಜಾನುವಾರು ಮೇವಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ತಳಿ, ಹಬ್ಬ-ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಖಾದ್ಯ ತಯಾರಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು ತಳಿ,.. ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ತಳಿಗಳ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರ ಉಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಬಿತ್ತುವ ತಳಿಗಳ ಬೇರೆ, ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ತಳಿಗಳೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದವು. ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳ ಕಾಟವಿಲ್ಲದೆ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಸಮೃದ್ಧ ಫಸಲು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕಾಗುವಷ್ಟು ಮೇವು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾವಾಗ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜದ ತಳಿಗಳು, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯದ ಬಂಜೆ ಬೀಜಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದವೋ ನೋಡಿ, ಕ್ರಮೇಣ ಆ ಎಲ್ಲ ದೇಶಿ ತಳಿಗಳು ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮಾಯವಾಗಿ ಈಗ ಹತ್ತಾರು ಸೀಮೆ ಸುತ್ತಿದರೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಜೋಳದ ಬೀಜದ ತಳಿಗಳು ಸಿಗುವುದೂ ದುರ್ಲಭ.

ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ತಳಿಗಳು:

ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಬೆಳೆದು ಗಟ್ಟಿ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶಿ ಜೋಳದ ತಳಿಗಳಾದ ಮಾಲದಂಡಿ, ಭಗವತಿ, ಭೋಗಾಪುರ, ಮುತ್ತಿನದಂಡೆ, ಹಳೆ ಮುಂಗಾರು, ಹೊಸ ಮುಂಗಾರು, ಯಕ್ಕರನಾಳ, ಗಿಡ್ಡಜೋಳ, ಅರಳುಜೋಳ, ಕೆಂಪುಜೋಳ, ಕಡುಬಿನ ಜೋಳ,..ಇತ್ಯಾದಿ ಬೀಜಗಳು ಈ ಹಿಂದೆ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಆದರೆ, ಈಗ ಕೆಲವೇ ಬೀಜದ ತಳಿಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದು ಎರೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಮಾಲದಂಡಿ, ಬಸವನ ಮೋತಿ ಜೋಳದ ತಳಿಗಳಾದರೆ ಮಸಾರಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಗಿಡ್ಡಜೋಳ, ಎಕ್ಕರನಾಳ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲೊಂದು ಇಲ್ಲೊಂದು ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಂಪುಜೋಳ ಹಾಗೂ ಕಡುಬಿನ ಜೋಳ, ಅರಳುಜೋಳ ಬೆಳೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ಎಂಟು ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದು ಕೈ ಹಿಡಿಗೆ ಹಿಡಿಯಲಾರದಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಗಾತ್ರದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭಗವತಿ ಜೋಳದ ತಳಿಗಳು ಈಗ ಅಳಿದು ಹೋಗಿ ಮೂರು ದಶಕಗಳಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೋಷಕಾಂಶ ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಕ್ಕರ ಜೋಳದ ತಳಿ ರೊಟ್ಟಿಗಳು ರುಚಿಕರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಟೆಕ್ ಯುಗದ ರೈತರು ಮರತೇಬಿಟ್ಟರು. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ತಳಿಗಳು ಕೊಂಚ ದೀರ್ಘ ಅವಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ಮರೆಯಾದವು. ಅವುಗಳ ಲಾಭಾಂಶ ಕೂಡ ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಎರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿ ರೈತರ ಬದುಕಿನ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನದಂಡೆ ತಳಿ ಹಲವಾರು ಬೀಜಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಿದ್ದು ಬಿತ್ತಿದರೆ ಅದೀಗ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಬಹುದೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ರೈತರಲ್ಲಿದೆ. ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಎರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನದಂಡೆ ತಳಿ ಬಹುತೇಕ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೆಡೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ತೆನೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ತೆನೆ ಬಿಟ್ಟ ಕೆಲವೆಡೆ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಳು ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಜನ ಈ ತಳಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುತ್ತಿನದಂಡೆಯನ್ನೇ ಹೋಲುವ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ತಳಿಯೊಂದು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅದು ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯದ ಬೀಜವಾಗಿರುವುದೇ ಬೀಜ ಕಲಬೆರಕೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ, ಕೆಲ ರೈತರು ಅದೇ ಬೀಜವನ್ನು ದೇಶಿ ತಳಿ ಮುತ್ತಿನದಂಡೆ ಬೀಜ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಬಿತ್ತನೆಗೆಂದು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದೇ ಬಿತ್ತಿದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯದೆ ಇರಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೇ ಹಲವಾರು ತಳಿಗಳು ಕಾಣೆಯಾಗಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಕೆಲ ತಳಿಗಳನ್ನು ರೈತರು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸದ್ಯ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಎಕ್ಕರನಾಳ ಜೋಳ, ಕೆಂಪುಜೋಳ, ಅರಳುಜೋಳ, ಗಿಡ್ಡಜೋಳದ ತಳಿ ಬೆಳೆದರೆ ಹಿಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮಾಲದಂಡಿ, ಬಸವನಮೋತಿ ತಳಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.



ಮಾಲದಂಡಿ ಜೋಳ

ಕೊಪ್ಪಳ, ಗದಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ದೇಶಿ ತಳಿಯಾದ ಈ ಮಾಲದಂಡಿ ಜೋಳದ ಬೀಜವನ್ನು ಹಿಂಗಾರು ಬಿತ್ತನೆಗಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೀಜವನ್ನು ಆಶ್ಲೇಷ ಮಳೆಯಿಂದ ಹಸ್ತ ಮಳೆಯವರೆಗೂ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಸಲು ದಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಾಗುವ ಈ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬಿಳಿಜೋಳ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸುಮಾರು ಐದರಿಂದ ಆರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದವರೆಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ಬೆಳೆ ದುಂಡಗೆ ತನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬೆಳಗಿನ ಹಾಗೂ ಸಾಯಂಕಾಲದ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಫಳಫಳ ಹೊಳೆಯುವ ಕಾಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಜಾನುವಾರುಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಇದರ ಮೇವು ಸಿಹಿ ರುಚಿ ನೀಡುವುದರಿಂದ ದನಗಳು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ತಿನ್ನುತ್ತವೆ. ಈ ತನೆಗಳು ಮುತ್ತಿನಿಂದ ಪೋಣಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ರೈತರು ಇದನ್ನು ಮಾಲದಂಡಿ ಎಂದಿರಬಹುದು.

ಮಾಲದಂಡಿಯ ವಿವಿಧ ಖಾದ್ಯ: ಈ ಜೋಳವನ್ನು ಬಹುತೇಕ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಅತ್ಯಂತ ಬಿಳುಪು ಮತ್ತು ರುಚಿ ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ರೊಟ್ಟಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಡುಗೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಮಾತಾಗಿವೆ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಭಾಗ್ಯನಗರದಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಮಾಲದಂಡಿ ಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಪಟ್ಟಣಗಳಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾಗ್ಯನಗರದ ನೂರಾರು ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತಿದೆ.

ಜೊತೆಗೆ ಬಾನ, ಸಂಗಟಿ, ನುಚ್ಚು, ಮುದ್ದೆ, ಅರಳು,.. ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಮಾಲದಂಡಿ ಜೋಳದಿಂದ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸದ್ಯ ಬಹುತೇಕ ಎರೆ ಭೂಮಿಯ ರೈತರು ಉಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಈ ಮಾಲದಂಡಿ ಇನ್ನೂ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಈವರೆಗೆ ಈ ತಳಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಈ ತಳಿ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ದೇಶಿ ತಳಿಯಾಗಿದೆ.

ಅರಳು ಜೋಳ:

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮಸಾರಿ ಜಮೀನಿನ ಕಡೆ ಬಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜೋಳದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಿಂತ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಿಡಿ-ಬಿಡಿಯಾಗಿ ತನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯೊಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳು ಒಂದೇ ರೀತಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿರುವಾಗ ಈ ಬೆಳೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಅತಿ ಎತ್ತರ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದು ಅಪರಿಚಿತರಿಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿನ ಈ ತಳಿಯೇ ಬೇರೆ.

ರೋಹಿಣಿ ಮೃಗಶಿರ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಸಾರಿ ಭಾಗದ ರೈತರು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಎಕ್ಕರನಾಳ ಜೋಳದ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೂರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಈ ಬೀಜದ ತಳಿಯನ್ನು ಅರಳುಜೋಳ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೀಜಗಳು ಅರಳಿನಂತೆ ಬಿಳಿಯಾಗಿ, ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹಗುರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಮಿ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ಅರಳು ಹುರಿಯಲು ರೈತರು ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಸುಮಾರು ಹತ್ತರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಬೆಳೆ ನಾಲ್ಕುವರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ; ಎಕ್ಕರನಾಳ ಜೋಳ ಕೊಯ್ಲಾದ ನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಳದ ಕೊಯ್ಲು ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಗೂಡು ಹಾಕಿ ರಾಶಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳು ಹಗುರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಬದಲಿಗೆ ಕೇವಲ ಅರಳು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಬೆಳೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೇವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.



ಕೆಂಪೋಳ

ಕೆಂಪುಜೋಳ:

ಕೆಂಪುಜೋಳ, ಕೆಂಪೋಳ, ಕಡುಬಿನ ಜೋಳ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆಯುವ ಈ ಕೆಂಪು ಜೋಳ ತನ್ನೊಳಗೆ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧಿಯಾಗಿ ಕೂಡ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಜೋಳದ ದಂಟಿಗಾಗಲೀ, ತೆನೆಗಾಗಲೀ ಯಾವುದೇ ರೋಗ-ರುಜಿನ ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಈ ಕೆಂಪು ಜೋಳದ್ದು. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾಘ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾಗುವ ಈ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ತೆನೆ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಕಡುಕೆಂಪು ಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಜೋಳದಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಬ್ಬ-ಹುಣ್ಣಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳು ಹಚ್ಚಿದ ರೊಟ್ಟಿ, ಕಡುಬು, ಪಡ್ಡು, ದೋಸೆ, ಸಂಗಟಿ, ಮುದ್ದೆ ಮುಂತಾದ ಖಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸವಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತುವ ಬದಲಾಗಿ ಹೊಲದ ಉಡಿಸಾಲು, ಮೇರೆ, ಅಕ್ಕಡಿ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಧಾನ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. ತೆನೆ ಸಣ್ಣದು ಹಾಗೂ ಇದರ ಹಿಟ್ಟು ಭಾರೀ ಜಿಗಿ ಹೊಂದುವ ಕಾರಣ ಇದರ ಹಿಟ್ಟನ್ನು

ತಿಕ್ಕಿ ರೊಟ್ಟಿ ಬಡಿಯಲು ರಟ್ಟಿ ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದವರೇ ಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೆ. “ಹರೆದು ಹುಡುಗ ಕೆಂಜೋಳದ ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಖಾರ ಮೆಣಸಿನ ಚಟ್ಟಿ ಸವರಿ ತಿಂದ್ರ ಕಂಚಾಣದ ಹೋರಿಯಂಗ ಜಟ್ಟಿಗನಾಗತಾನ” ಎಂಬಂತಹ ನುಡಿಗಟ್ಟು ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ, ಕೆಂಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟನ್ನು ತಟ್ಟಿ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಗಟ್ಟಿ ರಟ್ಟಿಯ ಹೆಂಗಳೆಯರು ಈಗಲ್ಲ? ಹೇಳಿ!

ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಅಧಿಕ ಅವಧಿಯದ್ದು. ಹಾಗಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿವಿಧ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ತಳಿಯೇ ಮಾಯವಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರೆ ನಾಳೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಂಜೋಳ ತಿಂದ ಜಟ್ಟಿಗರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದೇನೋ?!

ಗಿಡ್ಡಜೋಳ:

ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿದ ಹಾಗಿದ್ದ ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ಪೋಷಿಸಿದಂತಹ ಕಾಳುಗಳು, ಅಗಲವಾದ ಗರಿ ಹೊಂದಿ ಗಿಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ತಳಿಯ ಸಸಿಯ ದಂಟು ದಟ್ಟ ಹಸಿರಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹಾಗೂ ಮಾಘ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವ ಈ ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ ಹಳೆಯ ದೇಶಿ ಜೋಳದ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಗಿಡ್ಡ ಜೋಳ ಬಿಳಿಜೋಳವನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡುವುದು ವಿಶೇಷ. ಗಟ್ಟಿ ಬೀಜ, ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ಹೊಂದಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಕಣಜವಾಗಿರುವ ಇದರ ಮೇವು ದನಗಳಿಗಂತೂ ಅತಿ ಪ್ರಿಯ.

ಅಷ್ಟೊಂದು ಉದ್ದವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ದಪ್ಪ ಕಾಂಡ ಹೊಂದಿರದ ಈ ತಳಿಯ ತೆನೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ತೆನೆಗಳಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವು. ಜೊತೆಗೆ ಆರೋಗ್ಯಯುತ ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಗೊಣಸಾದ ಕಾಳುಗಳು ಯಾವುದೇ ರೋಗಬಾಧೆ ತಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಿರೇಅರಳಹಳ್ಳಿ, ಕೊರಡಕೇರಾ, ನೆರೆಬೆಂಚಿ, ಮಾಟರಂಗಿ, ಕೊನಸಾಗರ, ದೋಟಿಹಾಳ,.. ಹೀಗೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಹುತೇಕ ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಗಿಡ್ಡ ಜೋಳ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.



ಗಿಡ್ಡಜೋಳದ ತೆನೆ

ಬಸವನಮೋತಿ:

ಉತ್ತರಕರ್ನಾಟಕದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಯಾದಗೀರ ಹಾಗೂ ಬೀದರ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂಗಾರು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಈ ಜೋಳ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಾಗಿದೆ. ದುಂಡಗೆ ಬುಗುರಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ ಇದರ ತೆನೆಗಳಲ್ಲಿನ ಬೀಜಗಳು ಮುತ್ತಿನ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ದೇಶಿ ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿರುವ ಈ ಬೆಳೆಯ ತೆನೆಗಳು ಬಸವನ ಮೋತಿ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಬಸವನಮೋತಿ ಜೋಳ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ತಳಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಭಾಗದ ಬಹುತೇಕ ರೈತರು ಕೈತುಂಬ ಹಣ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜೋಳದ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ ಬೀಜದ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮುಂದೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬೆಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯಕರ ದೊಡ್ಡ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಶಿ ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಬಿತ್ತನೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಿಡ್ಡಜೋಳದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಉಳಿದ ರೈತರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮನೆ- ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಪರಸ್ಪರ ಬೀಜ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಬಯಸದ ಹಾಗೂ ರೋಗರಹಿತವಾದ ಈ ಜವಾರಿ ಜೋಳದ ಬೀಜದ ತಳಿ ಬಿತ್ತಿ ಉತ್ತಮ ಇಳವರಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಮರಳಿ ಬಂತು ಸಾವೆ ಅಕ್ಕಿ



ಸಾವೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರೈತ

'ನೀವು ಸಾವೆ ಅನ್ನ ಉಟ ಮಡಿದೀರಾ?' ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅದ್ಯಾವ ಅಕ್ಕಿ? ಎಂದು ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವುದಂತೂ ಗ್ಯಾರಂಟಿ.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಕ್ಕಿಗೂ ಸರಿಸಾಟಿಯಾಗದಂತಹ ಸಾವೆ ಎಂಬ ತೃಣ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆ ಬಹು ಪ್ರಚಲಿತವಿತ್ತು. ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಸಾವೆ ಅನ್ನ ಉಂಡರೆ ಎರಡನೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಗ ಹಸಿವೆ ಆಗದಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿತ್ತು. 'ಬಿಸಿ ಸಾವಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕೊಂಡು ನುಂಗಿದರೆ, ಆಹಾ... ಅದೆಂತಹ ರುಚಿರೇ! ಅದು ಅನ್ನಲ್ಲ ಪರನ್ನವೇ ಸರಿ' ಎಂದು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ನಿತ್ಯ ಸಾವೆ ಅನ್ನ ಸವಿಯುತ್ತಿರವ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಗ್ರಾಮದ ವೃದ್ಧ ಗ್ಯಾನಪ್ಪ ಕುರುಬರ ಕೇಳಿದವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದಿಷ್ಟು ತುಪ್ಪ, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಇಲೈ ಗೊಜ್ಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸವಿದರೆ ಆಹಾ: ಅದೆಂತಹ ಮಧುರ, ಜತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೊಂದಿಷ್ಟು ಬೆಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿದರಂತೂ ಶಿರಾದಂತೆ ರುಚಿಕಟ್ಟಾಗಿ ಸಿಹಿ ಖಾದ್ಯ ರೆಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೀತದಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗಂತೂ ಈ ಸಾವೆ ಅನ್ನ ಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು.

ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ, ನವಣೆಯಂತೆ ಈ ಸಾವೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ರವೆಯ ಹಾಗೆ ಬೀಸಿದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಬರಳಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಒನಕೆ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ ಮುಗೀತು ಬೆಳ್ಳನೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧ. ಹಿಂದೆ ಗಿರಣಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವೆ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಬೀಸಿ ಅಕ್ಕಿ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಬಾನ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನ್ನ ಬೇಯುವಾಗಲೇ ಮನೆ ತುಂಬ ಘಮ-ಘಮ ಪರಿಮಳ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಉಂಡವರ ಒಡಲೂ ತಣಿಯುತ್ತದೆ.

ಅವಸಾನದತ್ತ:

ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದ ಈ ಸಾವೆ ಬೆಳೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಒಣ ಬೇಸಾಯ; ಅದೂ ಬಂಜರು ನೆಲದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯಲು ಸೈ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹಲವಾರು ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿಗಳ ಬೀಜಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಹಳ್ಳಿಗರು ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಯ(ಭತ್ತ) ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ, ಗೃಹಣಿಯರು ಸಾವೆ ಅಕ್ಕಿ ಬೀಸಲು ಬೇಸರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಮಟ್ಟದ ಈ ದೇಶೀಯ ಬೀಜವೊಂದು ಈಗ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಸಾವೆಯ ಗುಣವನ್ನೇ ಹೋಲುವ ಹಾರಕ, ಬರಗದಂತಹ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೀಜಗಳು ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಅವುಗಳ ಹೆಸರಂತೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ರೈತರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನಿ. ಅದರ ಸಾಲಿಗೆ ಈ ಸಾವೆ ಸೇರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನವಣೆ, ರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ 'ಸಾವೆ' ಬೆಳೆ ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದಾಗಿ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಪೌಷ್ಟಿಕ ಧಾನ್ಯ:



ಸಾವೆ ತೆನೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ಆರೈಕೆ, ಖರ್ಚು- ವೆಚ್ಚಗಳಿಲ್ಲದೇ ಮಳೆಯಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾವೆ ಕೀಟ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ, ಕೀಟನಾಶಕದ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೆಯೂ ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಕೃತಕ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಒಡಲಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮದಲ್ಲದ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹೇರಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಬೀಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೊಂಡಿ ಕಳಚುತ್ತಿದೆ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತ ಶರಣಪ್ಪ ಕುರಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸೋಂಕಿಲ್ಲದೇ ತನ್ನ ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಸಾವೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜೋಪಾನವಾಗಿ ಭದ್ರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಐದಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಗೆ ಬರುವ ಈ ಬೆಳೆ ಮುಂಗಾರು ಹಂಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಾಲು ಸಾವೆ ಒಂದು ಸಾಲು ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯಬಹುದು. ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ಬೀಜ ಸಾಕು, ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಈ ಬೆಳೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದು. ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ಎಳೆಂಟು ಚೀಲ ಗ್ಯಾರಂಟಿ. ಇನ್ನು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮೇವು ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಶರಣಪ್ಪ ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಾವೆ ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಸಜ್ಜಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲೂ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಸಾವೆ ಬಿತ್ತೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಉಚಿತ ಸ್ಯಾಂಪಲ್ ಬೀಜಕ್ಕಾಗಿ, ಶರಣಪ್ಪ ಕುರಿ, ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಅಂಚೆ, ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು.

ಮಾಯವಾದ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಚಕ್ರ



ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೌಶಲದ ಪ್ರತೀಕ ಚಕ್ರ

ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿನ ಕಮ್ಮಾರರ ಕುಲಮೆಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದಿಮೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ತಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಈ ಕುಲಮೆಗಳಿಂದಲೇ ಅವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮುಂಗಾರು ಆರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ ಸಾಕು ಬಿತ್ತುವುದು, ಹರಗುವುದು, ಒಡ್ಡು ಹಾಕುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸಗಳ ಒತ್ತಡ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೂರಗಿ, ಕುಂಟೆ, ಚಕ್ಕಡಿ, ಪಿಕಾಸಿ, ಕುಡುಗೋಲು, ಸಲಿಕೆ, ಈಳಿಗೆ, ಗುದ್ದಲಿ, ಮಡಿಕೆಯ ಮುಂಜೂಣ, ಹಾರೆ... ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತರಹದ ಕೃಷಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರೈತರು ಕಮ್ಮಾರರ ಕುಲಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೆಯಂತೆ ನೆರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕುಲಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚಕ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಬಹುತೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯುತ್ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ, ಪೇಟೆಯಿಂದ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬ ತಾಪತ್ರಯವಿಲ್ಲ, ರೈತರಿಗೆ ಭಾರವೆನಿಸುವ ದರವೂ ಇಲ್ಲ. ಕಮ್ಮಾರನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಉಳಿ ಜೊತೆಗೆ ಚಕ್ರ ತಿರುವಲು ರೈತನ ರಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಸುವು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಚಕ್ಕಡಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಚಕ್ರಗಳು, ಬುಗುರೆಯಾಕಾರದ ದಿಂಡುಗಳು ಒಂದೆರಡು ತಾಸಿನಲ್ಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಚಕ್ರವೇ ಬಡಗಿ, ಕಮ್ಮಾರರ ಜೀವನ ಗತಿಯ ಚಕ್ರವೂ ಆಗಿತ್ತು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಬದುಕು

ಪಕ್ಕಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಶೈಲಿಯ ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಈ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚಕ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಯಾರಾಗುವ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂದರೆ ಚಕ್ಕಡಿ(ಎತ್ತಿನ ಬಂಡಿ) ಚಕ್ರದ ಕುಂಭಗಳು. ಕುಂಭ ಎಂದರೆ ರೈತರ ಚಕ್ಕಡಿಯ ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿನ ಹಲ್ಲುಗಳು(ಕಾಲು) ಒಂದೆಡೆ ಸಂಧಿಸುವ (ಸೇರುವ) ಅಂಗ (ಆಕ್ಸೆಲ್). ಇದು ಬಂಡಿಯ ಚಕ್ರಗಳು ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಉರುಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗವೂ ಹೌದು. ಈ ಕುಂಭಗಳು ಸಮನಾದ ಅಳತೆ ಹೊಂದಿರಲೇಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಳತೆ ಏನಾದರೂ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಚಕ್ಕಡಿ ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಸಾಗಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಧಪಕ್ಕೆಂದು ಬೀಳಲೂಬಹುದು. ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ಈ ಕುಂಭಗಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ಚಕ್ರದ ವಿನ್ಯಾಸ

ಕುಲಮೆಗಳ ತುದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ಪುಟ್ಟ ಕಂಬಗಳು, ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದು ಬಂದಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ಹಾರೆ, ಆ ಹಾರಿಗೆ ಈ ಪುಟ್ಟ ಬಂಡಿ ಗಾಲಿಯನ್ನು ತೂಗು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಎಡ- ಬಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹಿಡಿಕೆ ಇರುತ್ತವೆ. ದನದ ಚರ್ಮದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಇಲ್ಲವೆ ರಬ್ಬರಿನಿಂದ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ಬೆಲ್ಟ್ ಗಾಲಿ ಸುತ್ತುವರೆದು ಎಂಟು ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೌಕದಲ್ಲಿ ನೇತು ಬಿದ್ದಿರುವ ಕುಂಭಕ್ಕೆ ಸುತ್ತುವರಿದಿರುತ್ತದೆ.

ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿದಂತೆ ಈ ಬೆಲ್ಟ್ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚೌಕದಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಭವನ್ನು ಗರಗರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ತಿರುಗುವ ಕುಂಭಕ್ಕೆ ಬಡಿಗೆರರು ಮೊನಚಾದ ವಿವಿಧ ಆಳತೆಯ ಉಳಿ (ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಧನ) ಬಳಸಿ ಕುಂಭದ ಮೇಲ್ಮೈ ಕರಾರುವಕ್ಕಾದ ಅಳತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೇ ಅದರ ಮೇಲ್ಮೈ ನುಣುಪಾಗುವಂತೆಯೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಳತೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ ಕರಾರುವಕ್ಕಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಕೈವಾರ ಬಳಸುವುದು ವಿಶೇಷ.

ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬುಗುರಿಯ ಹಾಗೆ ಕುಂಭಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಚಕ್ರದ ಎಲ್ಲಾ ಹಲ್ಲುಗಳು ಸೇರಬೇಕಾದ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದಲೇ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಅಂಚುಗಳನ್ನು(ಕಬ್ಬಿಣದ ಬಳಿ) ಹಾಗೂ ಕೀಲು(ಸನ್ನೆ) ಹಾಕುವ ಕಡೆ ಸಣ್ಣದಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.



ಅಪರೂಪದ ಚಕ್ರ

ಮಾಯವಾಯಿತು ಈಗ!

ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ ಹೊಂದಿದ ಈ ಚಕ್ರ ಸದ್ಯ ಕುಲುಮೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಲೂ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದಲಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಚಕ್ರ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಲಮಾನ ಬದಲಾದಂತೆ ಯಾವಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶವಾಯಿತೋ ಉಪಯೋಗವಿರಲಿ ಬಿಡಲಿ ಇಂತಹ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳು ಮೂಲೆಗುಂಪಾದವು.

ಇಂತಹ ಚಕ್ರದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಯಲಬುರ್ಗಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿರೇಅರಳಿಹಳ್ಳಿಯ ಹಳೆಯ ಕುಲುಮೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಚಿತ್ರಣವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್ತು.

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಚಕ್ರದ ಜಾಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರವೊಂದಿತ್ತು. ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಇನ್ನು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕುಂಭಗಳು ಹಾಗೇ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಜೊತೆಗೆ ಬಡಿಗೇರರೂ ಖಾಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. “ಮೂರು ದಿವ್ವದ ಹೊತ್ತಾತು ನೋಡಿ, ಮೊನ್ನೆ ಬೀಸಿದ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಂಬ ಬಿದ್ದಾವಂತಿ, ಕೆರೆಂಟ್ ಬರೋದು ಇನ್ನು ಎರಡು ದಿವ್ವ ತಡ ಆಕೃತಂತೆ, ಅಲ್ಲಿವರೆಗೂ ನಮಗ ದುಡುಮಿ ಇಲ್ವಿ” ಎಂದು ಮೌನೇಶ ಬಡಿಗೇರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅಲ್ಲದೇ ಕಳೆದ ವಾರ ಈ ಯಂತ್ರ ಕೆಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವವರು ಬರುವವರೆಗೂ ಎರಡು ದಿನ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಖಾಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರಂತೆ. ನಗರದ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಬಂದು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ, ನಮ್ಮ ಭೇಟಿಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನವಷ್ಟೇ ಇದು ಚಾಲು ಆಗಿತ್ತು.

“ಅದೆಲ್ಲ ಆಯ್ತು, ನೀವು ಮೊದಲು ಇದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಚಕ್ರ ಇತ್ತಲ್ಲ... ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಿ ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ “ಈಗಲ್ಲೆತ್ತಿ ಆ ಚಕ್ರ ? ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಆಗಲೇ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಆತ್ರಿ” ಎಂದು ಕಾಳಪ್ಪ ಹೇಳಿದ.

ಮೂಲೆ ಸೇರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಈ ಮಾನವ ಚಾಲಿತ ಯಂತ್ರ ಬಳಕೆ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಡಿಗೇರರಿಗೆ ಯಾರು ಚಕ್ರದ ತಯಾರಿಸಲು ಬೇಡಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಕುಂಭ ತಯಾರಾಗುವವರೆಗೂ ಈ ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಈಗ ಚಕ್ರದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದವರು ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಕುಂಭಗಳು ಬೇಗನೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಗ್ರಾಹಕ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕರಿಬ್ಬರಲ್ಲೂ ಬೇರೂರಿದೆ. ಹಳೆಯ ಯಂತ್ರಕ್ಕಿಂತ ಹೊಸ ಯಂತ್ರದ ಮೇಲೆ ಯುವ ಬಡಗಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹ. ಈ ಎಲ್ಲ

ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕುಲಮೆಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಚಕ್ರಗಳು ಮಾಯವಾಗಿ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರಗಳು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕಾಳಪ್ಪ ಹೇಳಿದ.

ಒಂದು ಚಕ್ರದಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಎರಡು ಕುಂಭಗಳು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಚಕ್ರದಿಂದಲೇ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿದ್ಯುತ್ ಹೋಯಿತು ಎಂಬ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಬಿಲ್ ಬಂತೆಂಬ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾದದ್ದು ಕೇವಲ ಮಾನವ ಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ. ಹಾಗೇನಾದ್ರೂ ಚಕ್ರ ಕೆಟ್ಟರೆ ತಾವೇ ಸರಳವಾಗಿ ಅರೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಬಡಿಗೆರರ ಬದುಕಿನ ಆ ಚಕ್ರದ ಮಹತ್ವ, ದೈಹಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ, ಹಣ ಹಾಗೂ ಸಮಯದ ಉಳಿತಾಯ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಬದುಕು,.. ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕೆಂದಾಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಥಟ್ ಎಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಚಕ್ರದ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೈ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡಿದರು.



ಕೈವಾರದಿಂದ ಚಕ್ರದಿ ಗಾಡಿ ಕುಂಭದ ಅಳತೆ

ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ ಚಕ್ರ

ಮಾರನೇ ದಿನ ಅದೇ ಕುಲಮೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಕುಂಭಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಭರದಿಂದ ನಡೆದಿತ್ತು, ಅಂದ ಹಾಗೆ ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಯಂತ್ರದಿಂದಲ್ಲ? ಲಟಕ್... ಪಟಕ್... ಸದ್ದಿನ ಆ ಮಾನವ ಚಾಲಿತ ಚಕ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ. ರೈತರು ತಮ್ಮ ತೋಳು ಬಳಸಿ ಬೆವರಿಳಿಸುತ್ತಾ ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಡಿಗೆರ ಮರದ ಚೌಕದ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಕುಂಭಗಳನ್ನು ಸಾಣೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ. “ಈಗ ನಮಗ ಕರೆಂಟಿನ ದಾರಿ ಕಾಯೋ ಪಡಿಪಾಟ್ಲ ಇಲ್ಲ ನೋಡ್ರಿ, ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಚಕ್ರ ಹ್ಯಾಂಗ ತಿರಗಾಕ ಹತ್ಯೆತೆ” ಎಂದು ಕಾಳಪ್ಪ ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಅಂತೂ ಮೂಲೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹಳೆಯ ಕಾಲದ ಯಂತ್ರವೊಂದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಇಂತಹ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು, ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಪ್ಪ ತಯಾರಿಸಿದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ಬಂಡವಾಳವೇ ಬೇಡುತ್ತೆ

ಗುಡ್ಡ ಹಾಗೂ ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಪನಿಗಳು, ಆಣೇಕಟ್ಟುಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊರತೆ ನೀಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯುತ್ ಸಚಿವ ಕೆ.ಎಸ್.ಈಶ್ವರಪ್ಪ ಅಂತೂ ಮಳೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ದೇವರೇಗತಿ ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂಕಷ್ಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವುದು ದುಸ್ಸಾಹಸದ ಮಾತೆ ಸರಿ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಸಾಯಂಕಾಲ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪವರ್‌ಗೆ ಲೋಡ್‌ಶೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಪೀಕ್ ಅವರ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಪಟ್ಟಣಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳೇ ಆಗಿರಲಿ ಒಟ್ಟಾರೆ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳು ದೀಪಗಳಿಲ್ಲದೇ ತಮ-ತಮ ಕತ್ತಲಮಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಏಕೆ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವ ತಲೆದೂರಿ ಲೋಡ್‌ಶೆಡ್ಡಿಂಗ್ ಅನವಾಯವಾಗಿ.

ಆಶ್ಚರ್ಯ ಎಂದರೆ ನಾಡೆಲ್ಲ ಕಗ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಾಗ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ ನರಗುಂದ ತಾಲೂಕಿನ ಭೈರನಹಟ್ಟಿ ಗ್ರಾಮದ ಬಂಡೆಮ್ಮನ ನಗರದ ಅನತಿ ದೂರದಲಿನ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಒಂದು ಕುಟೀರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಗಲು ಹೊತ್ತಿನ ಸೂರ್ಯನನ್ನೇ ನಾಚಿಸುವ ಹಾಗೆ ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೊಂಬೆಳಕು ಮಿನುಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದಲ್ಲ... ಎರಡಲ್ಲ... ಮನೆಯ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೀಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಬರೊಬ್ಬರಿ ನಾಲ್ಕು ದೀಪಗಳು, ಒಂದು ಟಿ.ವಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಲೋಡ್‌ಶೆಡ್ಡಿಂಗ್‌ನ ಪರಿಚಯವೇ ಇವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ದಿನದ ೨೪ ಗಂಟೆ ಇವರ ಮನೆಯಲಿ ಕರೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಂತ ನೀವೇನಾದ್ರೂ “ಏನಿ ಮಹಾರಾಯಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವದ ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಈಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೀಪ ಹಾಕೊಂಡು ಕುಳಿತೀರಲ್ಲ ನಿಮಗೇನು ಕರೆಂಟ್ ಬಿಲ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರೋದಲ್ಲೇನಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆ ಕುಟೀರದ ಯಜಮಾನ ‘ವಿದ್ಯುತ್ ಅಭಾವ ಎಲ್ಲಿಯ ಮಾತ್ರಿ, ನಮಗೆ ಬಳಕೆಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗ ಉಳಿತೈತ್ರಿ, ಬೇಕಾದ್ರೆ ನೀವೊಂದಿಷ್ಟು ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಇನ್ನು ವಿದ್ಯುತ್ ಬಿಲ್ ಮಾಡೋಕೆ ಮೀಟರ್ ರೀಡರ್ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರ ಸುಳಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಶಾಕ್ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.



ಪವನ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಗಿದಿರುವ ತಗಡಿನ ರೆಕ್ಕೆಗಳು.

ಅಂದ ಹಾಗೆ ಈ ಯಜಮಾನನ ಗೆಲುವಿನ ಮಾತಿನ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಕರಾಮತ್ತು ಅಡಗಿದೆ. ಬಂಡೆಮ್ಮನ ನಗರದ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆ ಮಡಿಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ರೈತ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಹುಲಜೋಗಿ (ಹಿತ್ತಲಮನಿ) ಇತನೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಲಂಬಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಸಾಧಕ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳಿಂದ ತಾವೇ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪವನಯಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೇನೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಂತ ಅದಕ್ಕೆನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸುರಿದಿಲ್ಲ, ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗಂದು ಹೈಟೆಕ್ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಆತನದೇನಿದ್ದರೂ ಶೂನ್ಯ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದ ವಿದ್ಯುತ್.

ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಕೃಷಿ ಉಪಕರಣಗಳು, ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ನ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳೇ ಇತನ ಕಚ್ಚಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಚಾತುರ್ಯತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಗಾಳಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಈಗ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.



ಪವನ ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿರುವ ಸನ್ನೆಗಳು.

ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯೆ ಸಹೋದರರಿಬ್ಬರೂ ಒಂಟಿ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪ ಬೆಳಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಒಣ ಬೇಸಾಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪದ ಮಾತು ದೂರವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಓದುವ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಟಿ.ವಿ, ಟೀಪರೆಕಾರ್ಡರ್ ನಂತಹ ಹೈಟೆಕ್ ಉಪಕರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಗ ಆಸೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಮನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ತೊಡಗಿತು. ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವಿದ್ಯುತ್ ಕಚೇರಿಗೆ ತೆರಳಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಉತ್ತರ ಏನು ಗೊತ್ತೆ? 'ನಿಮ್ಮದು ತೋಟ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು, ಅದೆಲ್ಲ ಒಣಬೇಸಾಯವಾಗಿದೆ, ಮನೆಗೆ ಕೊಡೋಣ ಎಂದರೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಕೆ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳದ ನೀರೆತ್ತಲೂ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತಾರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಬಂತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಗೋಜಲಮಯ ಮಾತು ಕೇಳಿದ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಬೇಡವೇ ಬೇಡ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪವೇ ಸಾಕು ಎಂಬ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಹಾಗೂ ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ ಅನುಭವ ಇವರಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಕೊಂಚ ತಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೇ ಬೆಳಕು ಒದಗಿಸುವ ಈ ಯಂತ್ರಗಳಿರುವಂತೆ ನಾನು ಏಕೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಗಾಳಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ತಯಾರಿಸಬಾರದು ಎಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಹೋಲದ ಸೀಮೆಯ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ

ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದ್ದ ಪವನ ಯಂತ್ರಗಳ ಚಿತ್ರ ಕಣ್ಮಂಡೆ ಬಂತು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಒಂದು ನೀಲನಕ್ಷೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆ ಚಿತ್ರಣವೇ ಇಂದು ಸ್ವಾಲಂಬಿ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡುವ ಯಂತ್ರವಾಗಿದೆ.

ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಕೆಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್, ಜೋಪಡಿಯ ಮುಂದೆ ಹೊದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ತಗಡು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದ್ದ ರಾಶಿಯಂತ್ರಗಳ ಬಿಡಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದರು.



ಖರ್ಚಿಲ್ಲದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸೆಟ್

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಯಶ ಸಿಗಬಹುದೇ ಎಂಬ ದುಗುಡು ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಗಡುಗಳನ್ನು ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನಾಗಿ (ಫ್ಯಾನ್) ಮಾಡಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ನ ಎಕ್ಸೆಲ್‌ಗೆ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ನೇತು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಟರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ನೀಡಿದಾಗ ತಗಡುಗಳು ಎಂಟು ಸುತ್ತು ಸುತ್ತುವುದರೊಳಗೆ ಬ್ಯಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಬಲ್ಲು ಹೊತ್ತಿ ಉರಿಯಿತು. ತಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯೋಗ ಸಫಲವಾಯಿತು ಎಂಬ ಆನಂದ ದೊರಕಿತು. ಅದೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಮೂಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಈಗ ಮನೆ ತುಂಬ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಉರಿಯುತ್ತಿವೆ, ಟಿ.ವಿ ಚಾಲು ಆಗಿದೆ, ಟೀಪರೆಕರ್ಡರ್ ಹಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಬ್ಯಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಸೆಟ್ :

ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ವಿದ್ಯುತ್‌ಉತ್ಪಾದನಾ ಸೆಟ್‌ನೇ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಎತ್ತರದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮರದ ಐದು ಕಂಬಗಳನ್ನು ನೆಡು ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ಆರು ಕಾಲಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಟ್ಟದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ ದಿಕ್ಕಿಗೆರಡು ಕವಲು ನೆಡು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಳಾಗಿರುವ ಒಂದು ಎಕ್ಸೆಲ್‌ಗೆ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ನೆಟ್‌ಬೋಲ್ಡ್‌ನಿಂದ ಗಾಳಿಗೆ ಜುಮ್ಮೆನ್ನದ ಹಾಗೆ ಬಿಗಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾದ ಬ್ಯಾಟರಿ, ಬೆಲ್ಟ್, ಬೇರಿಂಗ್, ತಂತಿ, ನಟ್-ಬೋಲ್ಡ್... ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮನೆಯ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿರುಪಯುಕ್ತವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ಯೂನಿಟರ್ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಿನ್ನೇನೂ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ಖರ್ಚು ಕೇವಲ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗುಜರಿಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ಅಂಗಡಿಯವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದಿದ್ದರಂತೆ. ಈಗ ಅದೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಬಂಗಾರದ ಬೆಲೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.



ಡಿ.ಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಯೂನಿಟರ್ ಮೂಲಕ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾಗಪ್ಪನ ಮಗ ವಿಂಡ್‌ಪೌವರ್

ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಎಕ್ಸೆಲ್‌ನ ಒಂದು ತುದಿಗೆ ದುಂಡನೆಯ ಕಬ್ಬಿಣದ ರಿಂಗ್ ಜೋಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ತಗಡುಗಳನ್ನು ಫಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ತುದಿಗೆ ಬೆಲ್ಟ್‌ಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಮೋಟರ್ ತಿರುಗುಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ ಸಾಕು ದಡ್... ದಡ್ ಎಂದು ತಗಡುಗಳು ಸುತ್ತಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ತಗಡುಗಳು ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗಿರ್... ಎಂದು ಮೋಟರ್ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಅದರ ಪಕ್ಕದ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ, ಆ ದೊಡ್ಡ ಚಕ್ರ ಮತ್ತೊಂದು ಸಣ್ಣ ಚಕ್ರವನ್ನು ಸ್ಪೀಡ್ ಆಗಿ ತಿರುಗುವಂತೆ ಮಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಸನ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಕೊನೆಯ ಚಕ್ರ ಭಾರಿ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಡೈನಮೋಅನ್ನು ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ.



ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ... ಎಷ್ಟೊಂದು ಬೆಳಕು.

ಯಾವಾಗ ಡೈನಮೋ ತಿರುಗುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಅಟ್ಟದ ಕೆಳಗಡೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬ್ಯಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಯುನಿಟರ್‌ಗೆ ಹಾಯಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವಯರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ

ತನ್ನ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ತಗಡಿನ ಚಕ್ರ ನೂರು ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿದರೆ ಸಾಕು (ಕನಿಷ್ಠ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಆಗಬಹುದು) ಸಿದ್ಧಪ್ಪನಿಗೆ ಆರು ಗಂಟೆ ನಿರಂತರ ಬಳಸಲು ವಿದ್ಯುತ್ ದೊರೆತಂತೆ.



ಚಂದು ಬ್ಯಾಸರಾಗ್ಯತೆ ಟೇಪಿನೊಳಗೆ ಜನಪದ ಹಾಡು ಹಾಕಪಾ ತಮ್ಮಾ.

೨೫ ವ್ಯಾಟಿನ ನಾಲ್ಕು ಬಲ್ಬು, ಟೇಪ್‌ರೆಕಾರ್ಡರ್, ಟಿವಿ ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಸರಬರಾಜುವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ೮೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ವ್ಯಾಟ್‌ನಷ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾದರೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಸ್ಥನೇ ಸರಿ. ಗಾಳಿಗೆ ಚಕ್ರ ಒಂದು ಸುತ್ತು ತಿರುಗಿದರೆ ಡೈನಮೋ ಚಕ್ರ ೧೫೦ (ಆರ್.ಪಿ.ಎಂ) ಸುತ್ತು ತಿರುಗಬೇಕು, ಗಂಟೆಗೆ ೧೦ ಕಿ.ಮೀ. ಗಿಂತಲೂ ವೇಗವಾಗಿ ಗಾಳಿ ತಿರುಗಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಸಿದ್ಧಪ್ಪನಿಗಿದೆ. ಈ ಸೆಟ್‌ನಿಂದ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಕುಟೀರ ೧೫೦ ಅಡಿ ದೂರವಿದೆ. ಅಷ್ಟು ದೂರ ಬ್ಯಾಟರಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಾಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಜೊತೆಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ಡಿ.ಸಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗೆ ದೀಪ ಉರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮನಗಂಡು ೨೦೦ ವ್ಯಾಟ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಯೂನಿಟರ್ ಖರೀದಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಡಿ.ಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಯಿಸಿ ಎ.ಸಿ ವಿದ್ಯುತ್‌ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ವಯರ್ ಮೂಲಕ ಮನೆಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಣ್ಣದ ಟಿ.ವಿ, ಟೇಪ್ ರೆಕಾರ್ಡರ್ ಬಂದಿವೆ, ನಾಲ್ಕಾರು ದೀಪಗಳು ಉರಿಯುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟು ವಸ್ತುಗಳು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದ ವಿದ್ಯುತ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಇಡೀ ದಿನ ಚಕ್ರ ತಿರುಗಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಗಾಳಿ ವೇಗವಾಗಿ ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಗಂಟೆ ತಿರುಗಿದರೆ ಸಾಕು ತನ್ನ ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಟ್ ಹಾಕಿ ತಿರುಗದಂತೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಯಂತ್ರ ಇನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿ ಬೀಸಬೇಕು, ಬೋರ್‌ವೆಲ್ ಚಾಲು ಆಗಬೇಕು... ಎಂಬೆಲ್ಲ ಮುಂದಿನ ಗುರಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ.

ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ :

ಸುಮಾರು ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅದು ಅರಣ್ಯದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಾಳು ನೂಕಿದ್ದ ಈ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಕು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದೇನೋ ಒಂದು ತರಹ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಿ ರೇಖೆ ಮೂಡಿ ದೀಪ ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಖುಷಿಪಟ್ಟರು.

ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾದರೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಜಾಯಮಾನ ಅವರದು. ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಪವನ ಯಂತ್ರ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಟ್ಟ ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ಅನೇಕರು ನಕ್ಕು ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಇದಾವುದಕ್ಕೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತನ್ನ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗುವಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದ್ದ. ಒಂದು ಹೋಗುವರಿಗೆಲ್ಲ ನಾನು ಇಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯುತ್ ತಯಾರ ಮಾಡ್ತೀನಿ, ಮನೆಗೆ ಲೈಟ್ ಹಾಕ್ತೀನಿ, ಟಿ.ವಿ ತರತೀನಿ

ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ವಾರಗಟ್ಟಲೇ ಬಿಸಲು-ನೆರಳೆನ್ನದೇ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಟ್ಟ ನಿರ್ಮಿಸಿ ತಗಡಿನ ರೆಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದರು. “ಇನ್ನೇನು ಅಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಫ್ಯಾನಿನ ಕೆಲ್ಲ ಮುಗಿತು, ನಾಳೆ ಡೈನಮೋ ಹಾಕಿ ವಯರ್ ಎಳಿದು ಲೈಟ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ, ಆದರೆ ಮಾರನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಟ್ಟದ ದೃಶ್ಯ ನೋಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರು ‘ಏ... ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎಂತಪರಿ ಲೈಟ್ ಹತ್ಯಾವೂ... ಎಲ್ಲ ಲೈಟ್ ಆರಿಸು, ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ ಫ್ಯಾನ್ ಭಾರಿ ತಿರಗತ್ಯತಪಾ, ಏ... ಎಲ್ಲಾರೂ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಹೀಂಗ ಮಾಡಬೇಕು ನೋಡಪಾ, ಅಂದ್ರ ಬಾಳ್ವೆ ಸುದ್ದಾಕೈತೆ’ ಎಂದು ಕುಹಕ ಮಾತು ಆಡಿದ್ದರು “ಈ ಮಾತು ನನಗೆ ಭಾಳ ನೋವು ಆತು, ಹೋಗಿ ನೋಡಿದೆ ರಾತ್ರಿ ಬೀಸಿದ್ದ ಗಾಳಿಗೆ ಅಟ್ಟ, ಫ್ಯಾನ್ ಮುರುಕೊಂಡು ಅನಾಥವಾಗಿ ನೆಲಕ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು, ಅವರು ಆಡಿದ ಆ ರೀತಿಯ ಮಾತು, ನಿನ್ನ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಆ ಅಟ್ಟ ಈ ರೀತಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಬಿಡೋಣ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅದನ್ನೇ ಒಂದು ಚಾಲೆಂಜ್‌ಆಗಿ ತೋಗೊಂಡೆ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮಾರನೇ ದಿನವೇ ಗಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಾದ ಕಂಬಗಳನ್ನು ನೆಡು ಹಾಕಿ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ತಗಡುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಎರಡೇ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮನೆಯ ತುಂಬ ಬೆಳಕು ಮಾಡಿದ್ದ, ಅಂದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಕುಹಕ ಮಾತನಾಡಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕೈಯಿಂದಲೇ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಲೈಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ.



ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಟಿ.ವಿ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ.

ಬೆಳಕು ಬಂದ ದಿನದ ಬದುಕು :

ಮೊದಮೊದಲು ಗಂಡ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಸ್ವಾನರ್ ಹಿಡಿದು ಬಿಸಿಲಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಸರಗೊಂಡ ಸಿದ್ದಪ್ಪನ ಧರ್ಮ ಪತ್ನಿ ಭೀಮವ್ವ, ಇದೊಂದ ಗಂಡನ ಹುಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಎಂದೇ ಅರಿತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಕತ್ತಲನ್ನು ಓಡಿಸುವ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿದಾಗ ಭೀಮವ್ವಳ ಮೊಗ ಮೊರದಗಲದಷ್ಟು ಅರಳಿ ಗಂಡನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕಿತ್ತು. ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈಯಾಡಿಸುವ ಕುರುಡು ತಾಪತ್ರೆಯ ಅವಳಿಗೀಗ ತಪ್ಪಿತ್ತು. “ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಗಂಡನ ಕೆಲ್ಲ ನೋಡಿ ಬೈಯೋರೆ ಆಗಿದ್ರೆ, ನಾನು ಅವುರೊಳಗೆ ಒಬ್ಬಾಕಿ ಆಗಿದ್ದೆ, ಆದ್ರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನ್ಯಾಗ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಹೋಗಿ ಹುಣ್ಣಿಮಿ ಬೆಳದಿಂಗಳ ತುಂಬಿಕೊಂಡತಂದ್ರೆ ಯಾರಿಗೆ ಖುಸಿ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಸಾಹೇಬ್” ಎಂದು ಗೆಲುವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ದೀಪದ ಬೆಳಕು ಮಂದವಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಗ ನಾಗಪ್ಪ ಪ್ಯಾನಿಗೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬೆಲ್ಟ್ ಹಾರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಚಕ್ರ ತಿರುಗುತ್ತದೆ, ದೀಪ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಉರಿಯುತ್ತವೆ.

ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕ ಸಿಂಪರಣೆಗೆ ಬಳಸುವ ಡಿಸೈಲ್ ಪಂಪ್‌ಗೆ ಗಾಳಿಯಂತರದಿಂದ ದೊರಕುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಪುಟ್ಟ ಬ್ಯಾಟರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಓದಲು ಬೇಸರಿಸುವ ಮಕ್ಕಳಿಗ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ಕುಳಿತು ಓದಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇಸರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಳು, ಹುಪ್ಪಡಿ, ಜಂತುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕತ್ತಲಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಹಕ್ಕಿಗಳ ಹಾಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಈಗ ಮನೆಯ ಒಳಗೆ-ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ ದೀಪದ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾಯಾಗಿ

ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ದುಡಿದು ಆಯಾಸಗೊಂಡಿರುವ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಣ್ಣದ ಟಿ.ವಿ ಆನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಜಗುಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ತಂಗಾಳಿಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಟೀಪರೆಕಾರ್ಡರ್ ಚಾಲುಮಾಡಿ ಹಾಡು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಕೆ? ಇನ್ನೂ ಬೇಕೆ? ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಮಾಡಿದ ಸಾಧನೆಗೆ ಕುಟುಂಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೊದಿರುವ ಸಂತಸದ ಲವಲವಿಕೆ.

ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆ ನೀಡಿದ ಸುಧಾರಿತ ಬಿತ್ತು ನೇಗಲನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಧಾರಿಸಿ ಮೂರು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾನೊಬ್ಬನೇ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಕುಂಟೆಗೆ ಮೂರು ಕುಂಟೆಗಳನ್ನ ಜೋಡಿಸಿ ಮೂರು ಜನ ಕೆಲಸಗಾರರ ಪಾಲುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಇಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೊಬೈಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಲು ಸೈಕಲ್ ಬಳಸಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಲೂ ಎಲ್ಲರದಿರು ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದು ಮೊಬೈಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು, ಅದೇ ಸೈಕಲ್‌ನಿಂದ ಟೀಪರೆಕಾರ್ಡರ್ ಹಾಡುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಮೂಡಿಸಿ ಇದು ಜಾಮು ಅಲೈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.



ಇದೆ ನೋಡಿ, ಸೈಕಲ್ ಮೂಲಕ ಮೊಬೈಲ್ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು.

ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣವಾದ ಸಿದ್ದಪ್ಪನ ವಿದ್ಯುತ್ ಘಟಕ :

ಇಂದು ಮನೆಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊಲಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಂಪರ್ಕ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನ ವ್ಯಯಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನೀಡಿದರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಬಹುದೇ? ಎಂಬೆಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸುತ್ತಲಿನ ಹಳ್ಳಿಗರು ಸೇರಿದಂತೆ ಸಮೀಪದ ನಗರದ ಜನರು ಈಗ ಸಿದ್ದಪ್ಪನ ಹೊಲಕ್ಕೆ ದೌಡಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟೆ ಏಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಪವನ ಯಂತ್ರ ಎಂದರೇನು? ಅದರಿಂದ ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂದು ಈ ಅಟ್ಟದ ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಪಾಠ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದವರಿಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಕುಡಿಯಲು ನೀರು, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಚಾಪೆ, ಬಂದ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸ್ಥಳದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಹೊಸ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಿದ್ದಪ್ಪನಿಗೇ ಬಂದೆರಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಇಲ್ಲವೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಹಿಂದೇಟಾಕಿದರೆ ದೂರದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಜನರು ಅಪಾರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ತನ್ನೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಬದಿಗೊತ್ತಿ ನಿತ್ಯ ಇದೇ ಕಾಯಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಹೇಗಿದೆ ಸಿದ್ದಪ್ಪನ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಚಾರ.

'ಸಾಹೇಬ್, ಇಷ್ಟು ದಿವ್ಯ ಒಂದು ತ್ರಾಸಾಗಿತ್ತು, ಈಗ ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ತ್ರಾಸಾಗೈತೆ ನೋಡಿ, ದಿನ ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಬತ್ತಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ವಿವರಣೆ ಕೊಟ್ಟು-ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲತ್ಯಾವ, ಅಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ನನ್ನ ನಂಬರ್ ತಿಳಿಕೊಂಡವರು ನಾನು ಮಾಡಿದ ವರ್ಷದ

ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಂದೇ ಉಸುರಿಗೆ ಫೋನ್ಯಾಗ ಕೇಳಾರ ಹ್ಯಾಂಗ ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನೊದ ನನಗ ತಿಳಿಯೊಲ್ಲು, ದಯವಿಟ್ಟು ಪೇಪರ್ಯಾಗ ನನ್ನ ಫೋನ್ ನಂಬರ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬಾಡಿ” ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.



ಕೃಷಿ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ.

ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನ ಸಾಧನೆ ಬದುಕು :

ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತನ ಸಾಧನೆ ಆಗಾಧವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂದು ಉತ್ಸಾಹಿ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬನೆಯಾಗದೇ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನಂತೆ ಶೂನ್ಯ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎಲೆಮರೆಕಾಯಿಯಂತೆ ಬದುಕಿ ತನ್ನ ಬದುಕು ಹಸನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾದ ಈ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನನ್ನು ನಾವು ಗೌರವಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕೃಷಿಕರಿಗೆ ನೀಡುವ ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಈ ಬಾರಿ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಹೆಸರು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕಂತಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂಬ ಕಳಕಳಿ ಮಾತು ಸದಾ ಸಿದ್ಧಪ್ಪನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಭೈರಬಹಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಮರದ ವೀರೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೊರೆಸ್ವಾಮಿಯವರ ಮಾತಾಗಿದೆ.



ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತ ನೋಡಿ

ಬಡತನದ ಬದುಕು :

೪೦ ವರ್ಷದ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಬಾಲಕನಿರುವಾಗಲೇ ತಂದೆಯ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಆಡು ಕುರಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು ೨೦ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕಾಡಿನ ಜೋಪಡಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವನ ಕಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಬಾಲಕನಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲರಂತೆ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬ ಆದಮ್ಯ ಹಂಬಲವಿದ್ದರೂ ಬೆನ್ನಗಂಟಿದ ಬಡತನದಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಯ ಭಾಗ್ಯ ಇವರಿಗೆ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಪಾಟಿ ಚೀಲ ಹೆಗಲಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ಗುಂಪಾಗಿ ಹೋಗುವುದನ್ನು ದೂರದಲ್ಲೇ ನಿಂತು ನೋಡಿ ಆನಂದ ಕಣ್ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. “ಅಪ್ಪ ಏನೇ ಮಾಡಲಿ ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಲೇಬೇಕು ಅಂತಾ ಆಶಾ ಆಕ್ಷಿತ್ತು, ಹುಡುಗರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಬಾರಿ ಶಾಲಾ ಅಂಗಳದ ವರೆಗೂ ಹೋಗಿದ್ದೇ ಆದ್ರೆನು ಮಾಡೋದ್ರಿ, ಪಾಟಿ-ಪೇಣೆ ತಂದ್ರ ಮಾಸ್ತರ ಸಾಲ್ಯಾಗ ಕರಕೊಂತಾರ ಅಂತ ಹುಡುಗ್ರು ಹೇಳಿದ್ರು, ನಂತಾಕ ಅದೇನು ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಅಪ್ಪನ ಕೇಳಿ ತಗೊಂಡು ನಾಳೇ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರಾಯ್ತು ಅಂತ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪ “ತಾಸೊತ್ತಾತು ಕುರಿ ಹಸಿದು ಒಂದ ಸವನ ಬ್ಯಾ... ಬ್ಯಾ... ಅಂತ ಒದರಾಕತ್ಯಾವ ಅದನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ನೀನು ಸಾಲಿಕಡಿ ಹೋಗಿಯ್ಯಾ’ ಅಂತ ಸಿಟ್ಟಿಗೆರೆ ಹಸಿ ಬರಲಿಲೇ ಬಾರು ಮೂಡಂಗ ಹೊಡೆದು ಕುರಿ ಹಿಂಡಿನೊಂದಿಗೆ ದಬ್ಬಿದ್ರು, ಅವತ್ತಿಂದ ಶಾಲೆಯ ಉಸಾಬರಿಯೇ ಬಿಟ್ಟೆ... ಈಗ ಆ ಮಾತ್ಯಾಕ ಬಿದ್ದಿ ಸಾಹೇಬ್ರ ನಾನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಬಾರ್ಡು ಅಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆ ಆಗಲಾರದಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಓದಸಕತ್ತೀನಿ, ಮಗಳು ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಲಿ ಅದಾಳ ಮಗ ಆರನೆತ್ತ ಓದಕತ್ಯಾನ’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾನೆ, ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಪ್ಪ ಈಗ ಕನ್ನಡ ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಚಾರೂಚೂರಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಓದುತ್ತಾನೆ ಜೊತೆಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ.

‘ಮಾನನಿಯೊಬ್ಬರ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟ’

(ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯ ಸಾಧನೆಯ ಬದುಕು)

ಅದು ಚುಮು-ಚುಮು ನಸುಕಿನ ಮಂದ ಬೆಳಕು, ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಿತನೀಡುವ ತಂಗಾಳಿ, ಬಾನಾಡಿಗಳ ಉಲಿವು, ಗೋವುಗಳ ಕೂಗು, ಕಣ್ಣಾಯಿಸಿದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹಸಿರು ಹೊದ್ದು ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ಜೀಕುತ್ತಿರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಳ್ಳಿಯ ಗೆಲ್ಲುಗಳು, ಸೂರ್ಯೋದಯವಾಗುವುದರೊಳಗೆ ಉಡಿ ತುಂಬ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಿ ಕೈ ತುಂಬ ಕಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂಬ ತವಕದಿಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸಾಲು-ಸಾಲು ಹಿಡಿದು ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕೂಲಿ ಹೆಂಗಳೆಯರ ದಂಡು, ಇಂದು ಎಷ್ಟು ಆಳುಗಳು ಬಂದಿವೆ? ಮೊಗ್ಗುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ? ಯಾವ ಕಡೆ ನೀರು ಹರಿಸಬೇಕು? ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಯಾವ-ಯಾವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಬಂದಿದೆ?... ಎಂಬೆಲ್ಲ ತರ್ಕದೊಂದಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟ ಸುತ್ತಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮ ಕೇಳುತ್ತಾ ಪಾದರಸದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುವ ತೋಟದ ಯಜಮಾನಿ... ಹೀಗೆ ಬೆಳಗು ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ನೂರಾರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟ ತುಂಬಿ ಪರಿಸರದ ಜೊತೆಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪಾಠ ಹೇಳುವಂತಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಾತಾವರಣ, ಹಿತವೆನಿಸುವ ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ಹೃನ್ಮನಗಳಿಗೆ ಅದೆಷ್ಟೋ ಹಿತ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮಾದರಿ ಮಹಿಳೆ :

ಅಂದ ಹಾಗೆ ಹೆಂಗಳೆಯೊಬ್ಬರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ೧೫ ಎಕರೆಯ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟ ಇರುವುದು ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿವಾನಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ.



ಕೆಲಸಗಾರರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಯಜಮಾನಿ ಪ್ರಮಿಳಾ.

ಈ ತೋಟದ ಯಜಮಾನಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ಎತ್ತಿನಮನಿ, ಸದ್ಯ ಕೃಷಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿದ ಮಹಿಳೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸುಮಾರು ೧೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ, ಜೀವಾಮೃತ, ಗೋರಕ್ಷಣೆ, ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಎರೆಗೊಬ್ಬರದಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಆಧುನಿಕ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಕೆಲವೊಂದು ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನಿಸುವ ಇವರಿಗೆ ಅವರ ಪತಿ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಎತ್ತಿನಮನಿಯವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವೇ ಇವರಿಗೆ ಶ್ರೀರಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ.

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಗಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವ, ಈ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಶಿಧಿ ಹೊಂದಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯಾದ 'ಹಡಗಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ' ಬೆಳೆಯನ್ನು ೧೫ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯ ನಾಲ್ಕಾರು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಬೆಳೆಯುವ ರಾಜ್ಯದ ಏಕೈಕ ಮಹಿಳೆ ಎಂಬ ದಾಖಲೆಗೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ವಿಶ್ವಾಸ ದೊರೆತರೆ ಅಡುಗೆಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಟು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಕೈಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕೃಷಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲವು ಎಂಬ ಸಂದೇಶ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರಿಂದ ಮಹಿಳಾ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕ್ವಿಂಟಲ್-ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಸಳು :

ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಏಳು-ಬೀಳುಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಐದು ಎಕರೆಗಳಿಂದ ಆರಂಭವಾದ ಇವರ ಕೃಷಿ, ಸತಿ-ಪತಿಗಳ ಅಪಾರ ಶ್ರಮದಿಂದ ಈಗ ಐವತ್ತು ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತಾರ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಬೆ, ಟಿಂಗು, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ಸೇವಂತಿಗೆ... ಹೀಗೆ ಏನೆಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೆಳೆ, ಕೈ ತುಂಬ ಕಾಸು ತಂದುಕೊಡುವ ಬೆಳೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಭವ ದೊರೆತ ಬೆಳೆ ಎಂದರೆ ಹಡಗಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆ.



ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಮೃದ್ಧ ನನ್ನ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟ.

ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಯ್ಲು ಅಕ್ಟೋಬರ್ ವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸೀಜನ್ ಮಧ್ಯದ ಅವಧಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ರೈತರು ಕಣದಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ರಾಶಿ ಹಾಕಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ತುಂಬಿದಂತೆ ಇವರು ಗೋಣಿ ಚೀಲಕ್ಕೆ ಹೂವಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ರಾಶಿಯಂತೆ ತುಂಬುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸೂರ್ಯ ಉದಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೇ ಎತ್ತೆತ್ತೋ ಮೂಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ನೂರಾರು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗು ತೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಸೈರನ್ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಮಾತ್ರ ಹುತ್ತದ ಮೇಲೆ ನೀರು ಬಿದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಇರುವೆಗಳೆಲ್ಲ ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಾ ಹೊರಬರುತ್ತವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟದಿಂದ ತೇಲಿ ಮೊಗ್ಗು ತೂಗುವ ಮನೆಗೆ ಗುಬುಗುಬು ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ.

ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಬರುವ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ೧೦-೨೦ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಂದ ಹೂ ಬಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದರೆ ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ಬರುವ ಸಮಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦೦ ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಳುಗಳು ಇವರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಬೆಳೆಯಾಗಿ ೫೦ ಕೇ.ಜಿ ಯಂತೆ ಆರಂಭವಾಗಿ ಅದು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ೪-೫ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ವರೆಗೆ ಮೊಗ್ಗಿನ ಸುರಿಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ.



ಕಣ್ಣಾಯಿಸಿದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಲ್ಲಿಗೆ ವನ.

ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮೊಗ್ಗು ರವಾನೆ :

ಮೊಗ್ಗಾರುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಎಸಳು ದೇವರ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ವಿವಾಹದಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಗೃಹಣಿಯ ಮುಡಿಯೇರು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ! ಅದೇನಾದರೂ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲವೆ ರವಾನೆಯಾಗುವಾಗಲೇ ಅರಳಿದರೆ ಮಂಗಲ ಕಾರ್ಯಗಳಂತಹ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಇಲ್ಲವೆ ಗ್ರಾಹಕರು ಖರೀದಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಾಡಿ ಬಕ್ಕುಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಮೊಗ್ಗು ಮೊದಲೇ ಅರಳಿ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳ ಅಂಗಡಿಗೆ ಬಂದರೆ ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಅಂತಹ ಹೂವಿಗೆ ಕವಡೆ ಕಾಸು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಗಾರರು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ತೋರುವ ಜವ್ವಾರಿಯಷ್ಟೇ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿಯೂ ತೋರಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಅವಶ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಪ್ರಮಿಳಾ.

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಬೆಳಿಗೆ ೯ ಗಂಟೆಗೆ ತೋಟದಿಂದ ಹೊರಟ ಮೊಗ್ಗು ಗ್ರಾಹಕರ ಮನೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹಾರವಾಗಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಹಲವಾರು ಹಂತಗಳನ್ನು ದಾಟಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವುದು, ತೂಕ, ಪ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಒಂದು ಹಂತವಾದರೆ ಖರೀದಿದಾರರು; ತೋಟದಿಂದ ಬಂದ ಹೂಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಚಿಕ್ಕ -ಚಿಕ್ಕ ಪೊಟ್ಟಣಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದು, ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಮಾಲೆ ಪೋಣಿಸುವವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ, ನಂತರ ಹನ್ನೆರಡು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಪೋಣಿಸಿದ ಮಾಲೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಹಂತ, ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮೊಳ ಹಾಕಿ ತೂಕ ಮಾಡಿ ಮಾರುವುದು ಕೊನೆಯ ಹಂತ. ಹೀಗೆ ನೂರಾರು ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತೋಟದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಹತ್ತಾರು ಕೈಗಳಿಂದ ಕೈಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹಾರವಾಗಿ ನಗರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆಲ್ಲ ಕುಸುಮಗಳಾಗಿ ಅರಳಿ ಪರಿಮಳ ಹೊರ ಸೂಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ.



ಕೆಲಸಗಾರರ ಸಾಲು - ಸಾಲು

“ಇದೊಂದು ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್ ತರಹ, ಅವರವರ ಕೆಲಸ ಆಯಾ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮುಗಿಸಲೇ ಬೇಕು, ಈ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡುರುವ ಯಾರಾದರೂ ಆಲಸ್ಯದಿಂದ ಎಡವಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅದರ ಹಾನಿ ಅವರಿಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗು ಗ್ರಾಹಕರ ಕೈ ಸೇರುವ ತನಕ ಒಂದು ತರಹ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ತವಕ ಮನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ, ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೂ ಗ್ರಾಹಕರ ಕೈ ಸೇರಿದಾಗಲೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿರಂಬಳವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವುದು” ಎಂದು ಪ್ರಮಿಳಾ ಮೊಗ್ಗು ತೂಗುತ್ತಲೇ ಪಟ-ಪಟ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ

ರೀತಿ ಮಾರನೇ ದಿನ ಹೂವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬಿಲ್ ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ, ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಂದ ಹೂ ಬೆಳೆಗಾರರ ಕೈಗೆ ಬೆಳೆಗಾರರಿಂದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೈಗೆ ಕೂಲಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩ ಗಂಟೆಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಹಾರದ ಮೌಲಿಕತೆಯೂ ಅಡಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆಗಿನಿಂದ ೬ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಮೊದಲನೇ ಹಂತ, ೬ ರಿಂದ ೧೧ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಎರಡನೇ ಹಂತ, ೧೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೧ ಗಂಟೆಯ ವರೆಗಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಮೂರನೇ ಹಂತ, ೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ೩ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಕೊನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ದೂರದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಡಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಬೆಳೆಗೆ ಉಸಿರು ಬಿಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಲಗುಬಗೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೂಕ ಬರುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೂ ಬಿಡಿಸಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಹಂಬಲದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ತನೆಯಲ್ಲಿನ ಕಾಳುಗಳನ್ನು ಪಕಪಕನೇ ಕುಕ್ಕು ಕುಕ್ಕಿ ತಿನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಹೂ ಬಿಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪಳಗಿದ ಈ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಕೈಗಳು ಗೊನೆಯಲ್ಲಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಪಕಪಕ ಬಿಡಿಸಿ ಉಡಿ ತುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.



ಉಡಿ-ಉಡಿ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು, ಈಗ ನೀರಿನ ತೇವ.

ತೋಟದ ಮನೆಯ ಗಡಿಯಾರದ ಮುಳ್ಳು ಬೆಳಗಿನ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಆಳುಗಳ ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕಾರು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಒಮ್ಮೆಲೆ “ಮೊಗ್ಗು ತಗೊಂಡು ಬರ್ರೆವೋ... ತೂಕ ಚಾಲು ಆಗ್ಯೆತೆ...” ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ರೀತಿ ಕೂಲಿಕಾರರಿಗೆ ಸೈರನ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಈ ಸೈರನ್ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಯಾರೂ ತಡ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ! ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಈ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೇಲಿರುವ ಸಮಯದ ಮಹತ್ವ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಅರಿವೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಟು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ತೂಕ ಮಾಡುವ ತೋಟದ ಜೋಪಡಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ತೂಕದ ಮನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೊದಲು ನೀರಿನ ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗಿನ ಗಂಟು ಮುಳುಗಿಸಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತೂಕ ಮಾಡಿಸಲು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಒಬ್ಬರ ನಂತರ ಒಬ್ಬರು ಸರಸರನೇ ತೂಕ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಿರುಗ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಲು ತೋಟದ ಕಡೆಗೆ ದೌಡಾಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ನೂರಾರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳ ಹೆಸರು ನೆನಪಿಡಲು, ಅವರ ಹೆಸರು ಹುಡುಕಿ ತೂಕ ನಮೂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟದ ಹಾಗೂ ಸಮಯ ಹಿಡಿಯುವ ಕೆಲಸವಾಗಿದ್ದರಿಂದ, ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೋಲ್ ನಂಬರ್ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ತೂಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮೊಗ್ಗಿನ ಗಂಟು ಸುರಿಯುವ ಆಳುಗಳು ತಮ್ಮ ನಂಬರ್ ಕೂಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ನಂಬರ್‌ಗೆ ತೂಕ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಳತೆಯನ್ನು ಜೋರಾಗಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ತೂಕ ಎಂಟ್ರಿ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳಿಗೂ ತಮ್ಮ ಮೊಗ್ಗಿನ ತೂಕ ಎಷ್ಟಾಯಿತು ಎಂದು ಸರಳವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ತೂಕವಾದ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಿಯಾಗಿ ತೂಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಂಬ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೂಕ ಮಾಡಿ ತೇವಯುಕ್ತ ಗೋಣಿ ಚೀಲದಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಾರೆ. ಗೋಣಿ ಚೀಲ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದನ್ನು ಹೊಲಿದು ಆಯಾ ಅಂಗಡಿಗಳ ಲೇಬಲ್ ಅಂಟಿಸಿ ವ್ಯಾನಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಕೊನೆಯ ಕೆಲಸ, ಇದು ಕಣ್ ಕಣ್ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಹತ್ತಾರು ಕೈಗಳ ನಡುವೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮುಗಿದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿನ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಸಮೀಪದ ಹೊಸಪೇಟೆ ಮರುಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಗಿದರೆ, ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ, ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ, ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತದ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿಗೆ ಹೊಸಪೇಟೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಮಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ :

ಹೀಗೆ ಆಯಾ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಮೊಗ್ಗುಗಳು ತಲುಪಿದವೆಂದರೆ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಂತಸದ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ-ಬೇಡಿಕೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ದಲ್ಲಾಳಿಗಳು ಮಾಡುವ ಲಿಲಾವಿನ ನಿಖರ ಬೆಲೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗಿಂತ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಮೊದಲು ಮೊಗ್ಗು ತಲುಪಿದರೆ ಪ್ರತಿ ಕೇ.ಜಿ ಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಬೋನಸ್ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ತಡವಾಗಿ ಮೀರಿ ಬಂದ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇ.ಜಿ ಗೆ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ತಾಸು ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಆ ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಗೆ ದಲ್ಲಾಳಿ ಹಾಕಿದಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಪ್ರಮಿಳಾಬಾಯಿಯವರು ಮೊಗ್ಗುಗಳು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೇರುವ ತನಕ ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಖಾಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಮೂಲಾಜಿ ಇಲ್ಲದೇ ಹಿಂದೆ ಸರಸಿ ಕೆಲಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.



ಎಷ್ಟೆ ತೂಕ ಮಾಡಿದರು ಕೈ ಸೋಲುವುದಿಲ್ಲ ಬಿಡಿ.

ಸಾಗಾಣಿಕೆಗೊಂದು ಯೋಜನೆ :

ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಮಾತು, ಮೇ ತಿಂಗಳು ಎಂದರೆ ಮದುವೆ, ಮುಂಜವಿಗಳ ಸೀಜನ್, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿಲೋ ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ೧೦೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇತ್ತು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೊಬ್ಬರು ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಡರ್ ಹಿಡಿದಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಎತ್ತಿನಮನಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಮೂರು ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಲುಪಲು ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ನೂರಾರು ಕೆಲಸಗಾರರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದಲೇ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಬೆಳಿಗಿನ ೬ ಗಂಟೆಗೆ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ಬಸ್‌ಗೆ ೧ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಹೂವಿನ ಮೋಟೆ ಏರಿಸಿದ್ದು ಆಗಿತ್ತು. ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ನಂತರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಿಂದ ದೂರವಾಣಿ ಕರೆ ಬಂತು “ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದೆ ಹೂವಿಗಾಗಿ ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಜಾತ್ರೆ ನೆರವೈತೆ, ೪ ಗಂಟೆಯದ್ರೂ ನಿಮ್ಮ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೋಟೆ ಪತ್ತೇ ಇಲ್ಲ, ನಾವು ನಿಮ್ಮ ಮೊಗ್ಗುಗಳನ್ನೇ ನಂಬಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡ್ತೀರಿವಿ ಹೀಗ ಮಾಡಿದ್ರೆ ಹ್ಯಾಂಗ್ರಿ” ಎಂದು ಆ ವ್ಯಾಪಾರಿ ತನ್ನೆಲ್ಲ ವೇದನೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಬಾರಿಗೆ ಉಸುರಿದ.

ಆದರೆ ಬಸ್ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನಿಲ್ದಾಣ ಸೇರದೇ ದಾರಿಯ ಮಧ್ಯೆ ಅದು ನಿರ್ಜನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂತಿತ್ತು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರಲ್ಲ ಬೇರೆ ಬಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೋಟೆಗಳು ಅನಾಥವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಬಸ್ ನಿಂತಿರುವ ಸ್ಥಳ ಹುಡುಕಿ ಖಾಸಗಿ ವಾಹನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಆ ಮೋಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಲುಪುವುದರೊಳಗೆ ಸಾಯಂಕಾಲ ೭ ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಿಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಬೇರೆ ದಲ್ಲಾಳಿಗರ ಕಡೆಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ತಡವಾಗಿ ಬಂದ ಈ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೋಟೆಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು.

ಸುಮಾರು ೧೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹೂವಿನ ಮೋಟೆಗಳು ಆ ದಿನ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಿದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೂಲಿಯಷ್ಟು ದೊರಕಲಿಲ್ಲ.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಅಂದೇ ಶಿವಾನಂದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿರುವ ಬ್ಯಾಲಹಾಳು, ಕಡ್ಲಬಾಳು, ಬಾಚಿಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ, ದೇವನಹಳ್ಳಿ, ಕಟ್ಟೇನಬಂಡಿ, ನಂದಿಪುರ, ಮುಟಗನಹಳ್ಳಿ, ಬಲ್ಲಹುಣಿಸಿ... ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವ ೨೫ ಬೆಳೆಗಾರರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಗಾರರ ಸಂಘ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗರು ಒಂದೊಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸದವರೆ ಆಗಿದ್ದರು. ಸಂಘದಿಂದ ಒಂದು ವಾಹನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಗದಿತ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಮೊಗ್ಗಿನ ಮೋಟೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವಾಹನಕ್ಕೆ ರೈಟ್ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮುಂದೆಯೇ. ಚಾಲಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲ್ ನೀಡಿದ್ದರಿಂದ ವಾಹನವೇನಾದರೂ ದಾರಿ ಮಧ್ಯೆ ಕೈಕೊಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಾಹನಕ್ಕೆ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಶೆಡ್ಯೂಲ್‌ಗಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೇರಿ ಕೇಜಿಗೆ ೧೦ ರೂಪಾಯಿ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಬೋನಸ್ ದೊರಕಿಸುತ್ತದೆ.

ವಾಹನದ ಬಾಡಿಗೆ, ಚಾಲಕನ ವೇತನ, ಇಂಧನದ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿ ಕೆ.ಜಿ ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಅದನ್ನು ಭಾಗಿಸಿ ಯಾರ್ಯಾರೂ ಒಂದು ವಾರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೆ.ಜಿ ಮೊಗ್ಗು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಾಡಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಚೌಕಾಸಿ ಇಲ್ಲ, ಬಾಡಿಗೆ ಭಾರವೆನಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾಗಾಣಿಕೆಯ ಕಿರಕ್ ಅಂತೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ವ್ಯಾಪಾರ ವಹಿವಾಟು :

ಮಾರ್ಚ್-ಎಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊಗ್ಗು ಕೊಯ್ಲು ಆರಂಭವಾದರೂ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ೧೦ ಕೆ.ಜಿ ಯಷ್ಟು ಮೊಗ್ಗು ಮಾತ್ರ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಜೂನ್-ಜುಲೈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ೨೫ ಕೆ.ಜಿ ದಾಟುತ್ತದೆ. ಎಕರೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ೨೦ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಗ್ಗು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ೪೦ ರೂಪಾಯಿ ಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುವ ಬೆಲೆ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತಲುಪುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಷಾಡ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಇಳುವರಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ವಿವಾಹದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬೆಲೆ ಮಾತ್ರ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ.

ಸದ್ಯ ಹಡಗಲಿ ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಕೆ.ಜಿ ಗೆ ೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಏನಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಈಗ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಹೂ ದೊರಕುತ್ತವೆ. ಹೊಸಪೇಟೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೆ.ಜಿ ಗೆ ೬೦ ರಿಂದ ೮೦ ರೂಪಾಯಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೮೦ ರಿಂದ ೧೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಡಾವಣಗೆರೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ೯೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮುಂದೆ ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ಒಂದು ರೀತಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದರೂ ಎರಡು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಹಜವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಇವರ ದಿನದ ಆದಾಯ ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ವೇತನ, ತೋಟದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೊಂಚ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಜುಲೈ ತಿಂಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕ್ವಿಂಟಲ್ ವರೆಗೆ ಮೊಗ್ಗು ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಆ ದಿನಗಳ ದಿನದ ಆದಾಯ ೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ಮಹಿಳೆ ಬೆವರಿನ ಫಲ ಇಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಅವರು ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಿರಬೇಕು? ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.



ಮಲ್ಲಿಗೆ ತೂಕ ಮಾಡಿಸಲು ಮುಗಿ ಬಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಾರರು.

ಒಂದು ಎಕರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ತೋಟ ವಾರ್ಷಿಕ ಸುಮಾರು ೨೦ ಕ್ವಿಂಟಲ್ ಮೊಗ್ಗು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಕೆ.ಜಿ ೬೦ ರೂಪಾಯಿ ಯಂತೆ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೧,೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೫೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ತೆಗೆದರೆ ಎಕರೆಗೆ ೭೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ನಿವ್ವಳ ಲಾಭ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಬೆಳೆ ವಿಧಾನ :

೧೦*೧೦ ರ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಕಸಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿರುವ ಇವರು ಬಹುತೇಕ ಸಾವಯವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೇ ಕೃಷಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಸೂಕ್ತವಾದುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ, ತೂಕ, ಗಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಿದ್ದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರಿನಾಂಶ ಇದ್ದರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇಂಬು ದೊರತಂತೆ.

ಎತ್ತಿನಮನಿಯವರು ಮೊದಲು 'ಪುಕೊವುಕೊ' ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕಳೆ ತೆಗೆಯುವುದಾಗಲಿ, ಬಳ್ಳಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹರಗುವಂತಹ ಮಾನವನ ಕೃತಕ ವಿಧಾನ ಅವರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇತ್ತು. ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರಜನಕ ಪೂರೈಸಲೆಂದು ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಳೆಗಳು, ಸೂರ್ಯನ ಅತಿ ನೇರಳೆ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನೆಲಕ್ಕೆ ಹಾಸಿದ ಹಬ್ಬುವ ಬಳ್ಳಿಗಳೂ ಹೀಗೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದಪ್ಪ ಪೊದೆಯಂತಾಗಿದ್ದವು. ಇಂತಹ ಸಹಜ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೇ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾಭ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ನೂರಾರು ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಆಧಾರ, ಅವರು ಕೈಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧೋಗತಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಈ ಬಯಲು ಸೀಮೆಯ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇಂತಹ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೂರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವ ವಾತಾವರಣ ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಈಗ ಆ ಎಲ್ಲ ಹಬ್ಬು ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಎಲ್ಲ ನಮೂನೆಯ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಳೆ ಕೊಚ್ಚುವ ಯಂತ್ರದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೊದಿಕೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿ ಸ್ವಂಜಿನಂತೆ ಮತ್ತಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವಂತಹ ಕೆಂಪು ಗೋಡುಮಣ್ಣು ಇಲ್ಲವೆ ಮರುಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಮಣ್ಣು ಈ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾದ ಮಣ್ಣು ಎಂದು ತೋಟಗಾರಿಕಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಲಿಗೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಮಳೆಗಾಲ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಮಯವಾಗಿದ್ದು ಜೂನ್ ದಿಂದ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳು ನಾಟಿ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮ ಅವಧಿಯಾಗಿದೆ.

ನುಸಿರೋಗ, ಕೆಂಪು ಶಲ್ಕ ಕೀಟ, ಹಿಟ್ಟು ತಿಗಣೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ತಿಗಣೆ, ಎಲೆ ತಿನ್ನುವ ಹುಳುಗಳ ಹಾವಳಿ, ಜೊತೆಗೆ ಎಲೆ ಚಿಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಸೊರಗು ರೋಗ, ಬೂದಿ ರೋಗ, ಬೇರಿಗೆ ಜಂತು ರೋಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.



ಚೀಲಕ್ಕೆ ಭರ್ತಿಯಾದ ಮೊಗ್ಗು.

ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಕಟಾವ್ ಮಡಿದಾಗ ಹಾಗೂ ಎಪ್ರಿಲ್, ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಎಲೆಚುಕ್ಕೆ ರೋಗ, ಬೂದಿರೋಗ, ಶಿಲೀಂಧ್ರಬಾಧೆ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕಾ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಕರಾಗಿರುವ ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವುಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬೇಲಿಯ ಬದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿರುವ ಆ ಬಾಧೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳ ಬದಲಾಗಿ ಸರ್ವೇಗಿಡ (ಕ್ಯಾಜೋರಿನ್ ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್), ಲಂಟಾನ, ಸುವರ್ಣಗಡ್ಡೆ, ಕಾಗದ ಹೂ, ಎಕ್ಕ, ಕತ್ತಾಳೆ ವಿಷಮಧಾರಿ, ಅಡುಸೋಗೆ ಹಾಗೂ ಬೇವಿನ ಎಲೆಗಳಂತಹ ೧೦ ಕೇ, ಜಿ ಸೊಪ್ಪನ್ನು ೧೦೦ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ದಿನ ನೆನೆಹಾಕಿ ಕಷಾಯ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ೧೦ ಲೀ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ೧೦೦ ಮಿ.ಲೀ ನಷ್ಟು ಈ ಕಷಾಯ ಬೆರೆಸಿ ಬೆಳೆಗೆ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೂವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಗೋ ಮೂತ್ರವನ್ನೂ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಪದ್ರವಿ ಕೀಟಗಳು ವಿಕರ್ಷಿಸಲು ಎತ್ತಿನ ಕೋಡಿನ ತುಂಡು, ಕೊಳಗ, ಕೂದಲು, ಬಜಿಬೇರು ಸೇರಿಸಿ ಸಾಯಂಕಾಲ ತೋಟದ ಮೂಲೆ-ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಗೆ ಮಾಡಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತೋಟದ ಬದಿಯಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಗೋಮೂತ್ರ, ಎರೆಜಲ, ಜೀವಾಮೃತ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪೈಪ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂಗಳು ಸುವಾಸನೆ, ತೂಕ ಹೊಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದ ವರೆಗೆ ತಾಜಾತನ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಬಿಸಿವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಮಳೇ ಬಿದ್ದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಾಂಶ ಇದ್ದರೆ ಮೊಗ್ಗು ದಷ್ಟವಾಗಿ ತೂಕ ಹಾಗೂ ಆಕಾರ ಸೇರಿದಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಇಳುವರಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಸಲಗಾರರಿಗೆ ದುಡಿಮೆ ನೀಡಿದರು :

ಪಕ್ಕದ ಮುಟ್ಟುಗನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಲು ನಿತ್ಯ ೨೦೦ ಕ್ವಿಂಟ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇವರ ತೋಟಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಿಡಿಸಿದ ಪ್ರತಿ ಕೇ.ಜಿ ಮೊಗ್ಗಿಗೆ ೨೦ ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಕೂಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ದಿನಕ್ಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಸೀಸನ್‌ನಲ್ಲಿ ೪ ರಿಂದ ೬ ಕೇ.ಜಿ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೂಲಿಕಾರರ ವೇತನ ಬಟಾವಡೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರು ೩೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸುವ ೫೦ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೊಬ್ಬರಂತೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸಗಾರರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮದುವೆ, ಮಿಂಜವಿಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಹಣ ನೀಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಒಂದು ಎಕರೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮೊಗ್ಗು ಬಿಡಿಸಲು ೪೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ತಗುಲುತ್ತದೆ. ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಐದರಿಂದ ಆರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಕೂಲಿ ನೀಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಿವರಣೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಎತ್ತಿನಮನಿಯವರು.

ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬರಗಾಲದ ನೆರಳಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಈ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಈ ತೋಟ ಕೆಲಸ ನೀಡಿ ಕೈತುಂಬ ಕೂಲಿ ನೀಡುವ ತಾಣವಾಗಿದೆ. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಬಿಡುವಿಲ್ಲದೇ ನೂರಾರು ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆತರೆ ಉಳಿದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿ ಕಟಾವ್ ಮಾಡುವುದು, ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದು, ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರ ತಯಾರಿಕೆ, ಕಳೆ ತೆಗೆಯಲು, ಸಾವಯವ ಔಷಧಿ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಲು, ತೋಟದ ಸುತ್ತಲಿರುವ ತೆಂಗಿನ ಮರದ ಕಾಯಿ ಇಳಿಸುವುದು, ಗಿಟಗ ಬಿಡಿಸುವುದು, ಹೊಸ ಪ್ಲಾಂಟೇಶನ್ ನಂತಹ ವಿವಿಧ ಕೆಲಸಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಕೆಲಸ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಜಮೀನಿಗೆ :

ಅಂದ ಹಾಗೆ ಎತ್ತಿನ ಮನಿಯವರು ಮೂಲತಃ ಕೃಷಿಕರಲ್ಲ. ೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರು ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಇವರ ಕೈಹಿಡಿದು ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಆಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾನೇಜರೊಬ್ಬರ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸುಖದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಸಮಯ ಬಹಳ ದಿನ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಸ್ವತಃ ಸೇವೆಯಿಂದಲೇ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದರು.

ಹಿರಿಯರ ಆಸ್ತಿ ಎಂಬುದೇನೂ ಇವರಿಗೆ ಇದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವೇ ಕಳಚಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ಎದೆಗುಂದಿದ ಶಿವಪುತ್ರಪ್ಪ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸತಿ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದವು. ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಬ್ಬರು ಅಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರು.

ಜಮೀನು ಹಿಡಿದು ಕೃಷಿ ಮಾಡಿ ಬದುಕು ನಡೆಸೋಣ ಎಂಬ ಪ್ರಮಿಳಾ ಅವರ ಒತ್ತಾಸೆಗೆ ಮಣಿದರು. ಬಂಗಾರದ ಆಸೆ ಬಿಟ್ಟ ಪ್ರಮಿಳಾ ಬಂಗಾರದ ಬೆಳೆ ಪಡೆಯಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೈಮೇಲೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಂಗಾರದ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಚ್ಚಿ ಕೊಟ್ಟರು.

೧೯೮೪ ರಲ್ಲಿ ಹಗರಿಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಶಿವಾನಂದ ನಗರದಲ್ಲಿ ೫ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಖರೀದಿಸಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳದಂತಹ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದರು. ಆದಿನ ನಮಗೆ ಎಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಕಾಲ ಇತ್ತು ಅನ್ನೋದು ಹೇಳಿ ತೀನಿ, ಜೋಳ ಕೊಯ್ಲು ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದಿಲ್ಲ, ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕೂಲಿ ಆಳುಗಳು ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಮನೆಗೆ ಅಲೆಯುವುದರಿಂದ ಬೇಸರವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ತರಲೆಂದು ನಾನು ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಬಾಣಂತಿಯಾಗಿದ್ದ ನನ್ನ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ನೋಡದೇ ತಾವೊಬ್ಬರೇ ಒಣಗಿದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಬಡಿದು ರಾಶಿ ಮಾಡಿ ೨೦ ಸೇರು ಕಾಳು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ಜೋಳ ಮಾರಿ ಆಳುಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ನೀಡಿದೆವು, ಆದಾಗ್ಯೂ ನಮಗೂ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕಾಲ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಅದೀಗ ಬಂದಿದೆ, ಅದೆಲ್ಲ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮದ ಹಾಗೆ ೨೦೦೫-೦೬ ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಆದರ್ಶ ರೈತ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ 'ಕೃಷಿ ಪಂಡಿತ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಈ ದಂಪತಿ ಇವರಿಗೂ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ನೀಡಿ ಅವರ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಇಂಚು ನೀಡಿದೆ.

'ಬೆಳೆದು ನೋಡಿ, ಬೆರಗು ಮೂಡಿಸುವ ಬರಗ'

ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೆಳೆಗಳ ಭರಾಟೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಕಳೆದೇ ಹೋಗಿದ್ದ ಬರಗ ಎಂಬುವ ತೃಣಧಾನ್ಯ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಉತ್ಪನ್ನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಬಿಸಿದು ಅನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಘಮಘಮಿಸುವ ಪರಿಮಳ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತದೆ ಅದರ ವಿವರ ಇಲ್ಲಿದೆ ಓದಿ.

'ನೀವು ಬರಗದ ಅಕ್ಕಿ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಎಂದು ಯರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ 'ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ, ನವಣಕ್ಕಿ, ಸಬ್ಬಕ್ಕಿ ಗೊತ್ತು, ಜೊತೆಗೆ ಈಚೆಗೆ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದ ಸಾವಕ್ಕಿನೂ ಗೊತ್ತು ಆದರೆ ಬರಗ ಎಂಬ ಅಕ್ಕಿ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತೇ ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಬರಗದ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದವರು ಬೆರಗಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಗ್ಯಾರಂಟಿ.

ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ನಲ್ವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಹಾಗೂ ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದ ರೈತರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗದ ಬಹುತೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಬರಗ ಬಿಟ್ಟರೆ ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಪರಿಚಯವೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ಎಂದರೆ ಅದೇನಿದ್ದರೂ ನಿತ್ಯ ಬೇಯಿಸುವ 'ಬರಗದ' ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನ, ಅದು ತಪ್ಪಿದರೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಾಡುವ 'ಸಾವಿ' ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನ, ಇನ್ನು ರಟ್ಟೆ ಗಟ್ಟಿ ಇದ್ದವರು ಕುಟ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ 'ಹಾರ್ಕ್' ಅಕ್ಕಿಯ ಅನ್ನ, ಅತಿಥಿಯಂತೆ ಆಗಾಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನವಣೆ ಅನ್ನ ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಕ್ಕಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತಾವ ಅಕ್ಕಿಗಳ ಬಳಕೆ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ.



ಬರಗದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ದುರಗವು

ಶ್ರಮದಾಯಕ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ರೈತರು ಒಂದು ಹೊತ್ತು 'ಬರಗ'ದ ಅನ್ನ ಉಂಡರೆ ಎರಡನೇ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಗ ಹಸಿವೆ ಆಗದಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಇದಾಗಿತ್ತು. 'ಬರಗದ ಬಿಸಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಕೊಂಡು ನುಂಗಿದರೆ, ಆಹಾ... ಅದೆಂತಹ ರುಚಿರೇ! ಅದು ಅನ್ನವಲ್ಲ ಪರಮನ್ನವೇ ಸರಿ' ಎಂದು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯ ಸಾವೆ ಅನ್ನ ಸವಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಖಾಪುರ ಗ್ರಾಮದ ವೃದ್ಧ ಬಸಪ್ಪಜ್ಜ ಕೇಳಿದವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬರಗದ ಬಿಸಿ ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ತುಪ್ಪ, ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಇಲೈ ಗೊಜ್ಜು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸವಿದರಂತೂ ಆಹಾ: ಅದೆಂತಹ ಮಧುರ. ಇನ್ನು ಬಾಣಂತಿಯರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶೀತದಿಂದ ಬಳಲುವವರಿಗಂತೂ ಈ ಬರಗದ ಅನ್ನ ಹೇಳಿ ಮಡಿಸಿರುವ ಔಷಧಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಬರಗ-ಬೆರಗು:

ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಬರಗದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು 'ಪ್ಯಾನಿಕಮ್ ಮಿಲೇಸಿಯಮ್' ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ 'ಪ್ರೊಸೊ ಮಿಲೆಟ್' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಚೀನಾ ಹಾಗೂ ಪಶ್ಚಿಮ ಯೂರೋಪ್‌ನ ಕೆಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಬರಗ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ಬಿಹಾರ, ಅಂಧ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ತೆಳುಹಳದಿ ಬಣ್ಣದ ಬರಗದ ಕಾಳುಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಫಳಫಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತವೆ.



ಬರಗದ ತೆನೆಯ ಗುಚ್ಚ.

ಇನ್ನು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅಕ್ಕಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರೋಟೀನ್, ನಾರು, ಖನಿಜಾಂಶ ಹಾಗೂ ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಯಂ ಈ ಬರಗದಲ್ಲಿ ಇವೆ.

ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ? :

ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ, ನವಣೆಯಂತೆ ಈ ಬರಗ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಹಿಟ್ಟಿನ ಗಿರಣಿಯಲ್ಲಿಯೇ ರವೆಯ ಹಾಗೆ ಬೀಸಿದರೆ ಅಕ್ಕಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಒರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಥಳಿಸಿದರೆ ಮುಗಿಯಿತು ಬೆಳ್ಳನೆ ಅಕ್ಕಿ ಸಿದ್ಧ. ಹಿಂದೆ ಗಿರಣಿ ಇದ್ದಿಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಗ ಬೀಸುವ ಕಲ್ಲು ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಅನ್ನ ಬೇಯುವಾಗಲೇ ಮನೆತುಂಬ ಘಮ-ಘಮ ಪರಿಮಳ ತುಂಬುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಉಂಡವರ ಒಡಲೂ ತಣಿಯುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಿರಿಧಾನ್ಯ, ತೃಣಧಾನ್ಯ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆಯುವ ಈ ಬರಗ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜದ ಅಬ್ಬರದ ಮಧ್ಯೆ ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದೇ ಹೊರಟು ಹೋಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೆರೆಬೆಂಚಿ ಗ್ರಾಮದ ದುರಗಪ್ಪ ಕುರಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಸರಿ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಕಳೊಂಡ್ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ ಈ ಬರಗಾನ... ಮತ್ ಇಲ್ಲೋಡಿ ಖುಷಿ ಆತ್ರಿ... ಒಂದಷ್ಟು ಬಿತ್ತಿಕ್ಕೆ

ಬರಗದ್ ಬೀಜಾ ಕೊಡ್ಡಿ” ಎಂದು ಬರಗದ ಪರಿಚಯವಿರುವ ಹಿರಿಯರು ಇವರ ಬರಗದ ಬೆಳೆ ನೋಡಿದಾಗ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ರಾಶಿ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಬಂದ ಉಚಿತವಾಗಿ ತೊಗೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆದ್ರೆ ಅದು ಉಣ್ಣೋಕ್ಕಲ್ಲ ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯೋಕೆ ಎಂದು ದುರುಗಪ್ಪ ಬಿತ್ತನೆಗೆಂದು ಆಗಾಗ ಇತರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮುಷ್ಟಿ ಬರಗದ ಬೀಜ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಫಲವತ್ತಾಗಿರುವ ಅಥವಾ ಫಲವತ್ತಾಗಿರದೇ ಇರುವ ನೆಲದಲ್ಲೂ ಬೆಳೆಯುವ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆರಗಿನ ಲೋಕ. ಸಿಕ್ಕಷ್ಟು ಮಳೆನೀರನ್ನೇ

ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಇವು ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬೆಳೆದ ಈ ಸಿರಿಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ

ಕೀಟ-ರೋಗ ನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬಹುತೇಕ ರೀಗಗಳು ಈ ಬೆಳೆಯತ್ತ ಸುಳಿಯದಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಕೂಡ ಆಗದು. ಆದರೆ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೃಷಿPತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿಯ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಇವು ‘ಕಿರುಧಾನ್ಯ’ ಎಂಬ ಮೂದಲಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿರುವುದು ವಿಷಾದನೀಯ. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೂ ಕಂಪೆನಿಗಳ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ತಳಿ ಬೀಜಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನೆಲದ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಸಮಧಾನ ಈಗಲೂ ಉಳಿದಿದೆ.

ನಿರಾಶೆಯ ಕತ್ತಲಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ದೇಶೀಯ ಧಾನ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದು ಬೀಜದ ಬೆಳಕು ಕಾಣಿಸುವಂತಾಗಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಮಾತೇ ಸರಿ.

ಬರಗದ ಬೇಸಾಯ:

ದುರುಗಪ್ಪ ನಂತಹ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ರೈತರು ಹಳೆಯ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಒಲವಿನಿಂದ ಈಗಲೂ ಇಂತಹ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. “ಅಕ್ಕಿ ಅನ್ನ ತಿಂದ್ರ ಕೆಲಸ ಮಡ್ಲಿಕ್ಕಿ ಆಗಂಗಿಲಿ. ಬರಗದ ಅನ್ನ ಉಟ ಮಡಿದ್ರ ನಾಕ್ ತಾಸು ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಡ್ಲಿಹುದು” ಎಂದು ಹೇಳುವ ದುರುಗಪ್ಪ ಕುರಿ ಬರಗ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತ. ತೊಗರಿ, ನವಣೆ ಜತೆಗೆ ಮನೆ ಬಳಕೆಗೆಂದು ಈ ಬರಗ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರಾ ಮಳೆ ನPತ್ರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ (ಮೇ ಹಾಗೂ ಜೂನ್) ಬರಗದ ಬಿತ್ತನೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉಸುಕು ಮಿಶ್ರಿತ, ಸವುಳು, ಗಟ್ಟಿ... ಹೀಗೆ ಯಾವುದೇ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲೂ ಬರಗ ಬೆಳೆಯಬಲ್ಲದು. ಬಿತ್ತನೆಯದ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕಾರು ಸಲ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಳೆಯದರೂ ಸಾಕು. ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗ, ಎಕರೆಗೆ ಎಂಟರಿಂದ ಹತ್ತು ಚೀಲ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.



ನೋಡಿ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬಂದಗ ತೆನಿ ಹ್ಯಾಂಗ ಕಾಣತ್ಯೆತಿ.

“ಮುಂಜಾನಿ ಉಟಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಬರಗ ಬೇಕು. ರೇಷನ್ ಅಕ್ಕಿ ಉಟ ಮಡಿದ್ರ ಎರ್ದ ತಾಸಿಗೆ ಹಸಿವಿ ಆದ್ರ, ಬರಗದ ಅನ್ನ ಉಂಡ್ರ ಐದಾರು ತಾಸು ಕೆಲ್ನ ಮಡ್ತೀವಿ” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹನುಮಮ್ಮ ಬರಗದ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಮೊಸರು ಹಾಗೂ ಕಾರದ ಪುಡಿ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೇನೂ ಬೇಡ. ಅದರ ರುಚಿಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟ ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹರಡಿದ ಬೀಜದ ಐಶಿರಿ:

ಇಲ್ಲಿಂದ ಬೀಜ ಪಡೆದವರ ಪೈಕಿ ಯಲಬುರ್ಗಾ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಅರಳಿಹಳ್ಳಿಯ ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಎಂಬ ರೈತರು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಎಂದು ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖಾಲಿಯಾಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಒಂದು ಎಕರೆ ಚವಳು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬರಗ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. “ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಳೆ ಬಂತು. ನಂತರ ತೀರಾ ಕಡಿಮೆ ಸುರಿಯಿತು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಗುವಂತೆ ಬರಗದ ಪೈರು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಎಂಬಂತೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತಿತು, ಕಾಳುಗಳಂತೂ ನೋಡಲು ಚೆಂದ!” ಎಂದು ಅವರು ಬರಗದ ಪರಿ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೇಲುಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿಲ್ಲ; ಒಂದಿಷ್ಟೂ ಕೀಟ ಬಾಧೆ, ರೋಗ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಇದರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷ.



ಹೀಗ ಬೆಳಕೊಂತ ಹೋದ್ರ ಆರೋಗ್ಯನೂ ಉಳಿತ್ಯೆತೆ, ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲೆಯೂ ಇಳಿತ್ಯೆತೆ.

ಹೊಸ ತಲೆಮರಿನ ರೈತರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲ ತಾಳಿದ್ದರೆ, ಹಳೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಬರಗದ ನೆನಪು ಕಣ್ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. “ಭಾಳ ದಿನ್ನ ಹಿಂದ ಹಾಕ್ತಿದ್ದಿ. ಮನೀಗೆ ಎಷ್ಟ್ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಯ್ತಿದ್ದಿ. ಆಮೇಲೆ ಮರ್ತೇ ಹೋಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ ಹೊಲ್ವಾಗ ಬರಗ ನೋಡಿ, ಮತ್ ಬೆಳೆಯೋ ಹಂಗಾಗ್ಯಾದ” ಎಂದು ಬರಗದ ಬೆಳೆ ನೋಡಲೆಂದು ಬಂದಿದ್ದ ರಾಮಣ್ಣ ಜಗ್ಗಲ ಎಂಬ ರೈತ ಆಸೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

‘ದಾಳಿಂಬೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ‘ಕಿನೊ’ ಹಣ್ಣಿನ ಅಬ್ಬರ’ - ‘ಕನ್ನಡ ನೆಲಕ್ಕೆ ಬಂತು ಕಿನೊ ಎಂಬ ಹೊಸ ಹಣ್ಣು’

ಸಿಟ್ರಸ್ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ ‘ಕಿನೊ’ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೆರೆಯ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದರ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಪಂಜಾಬ ರಾಜ್ಯದ ರೈತರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಜತೆಗೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಈ ಬೆಳೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಈ ಕಿನೊ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲ ರೈತರು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಈಗ ರೈತ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ್ಯಾಕೆ ಬಂತು? : ‘ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿದವಿಗೆ ಪರ ಮಂದಿಯ ಚಿಂತಾಕ’ ಎಂಬಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ದಾಳಿಂಬೆಯ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ನಂಬಿ, ಅದರಲ್ಲೇ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದ ರೈತರಿಗೆ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆಯ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಗಳು ಗೌಣವಾಗಿದ್ದವು. ಆ ಸುಭಿಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆದಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಆಸೆ ಗಣ್ಣಿನಿಂದ ತಾವು ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬ ದೂರದ ಆಸೆಯಿಂದ ಸಾಲ ಮಾಡಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ದಾಳಿಂಬೆಗೆ ಸಣ್ಣದಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ದುಂಡಾಣು ಎಂಬ ರೋಗ ಈಗ ಬಲಿತು ದಾಳಿಂಬೆ ಗಿಡಗಳನ್ನೇ ನುಂಗಿ ಹಾಕುತ್ತಲಿದೆ. ರೈತರು ಏನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಈ ಅಂಗಮಾರಿ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಲ್ ಬ್ಲೈಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ದಾಳಿಂಬೆಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಿಂದೆಯೇ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಲ ರೈತರು ದಾಳಿಂಬೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಮಣ್ಣಿಗೆ, ನೀರಿಗೆ, ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುವಂತಹ ಬೆಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚಿಸಿ ತಂದದ್ದೇ ಈ ಕಿನೊ ಬೆಳೆ.

ಏನಿದು ಕಿನೊ : ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ಆಕಾರವನ್ನೇ ಹೋಲುವ ಈ ಕಿನೊ ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಂಚ ಮೋಸಂಬಿ ಹಣ್ಣಿನ ಮಧುರತೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಿಟ್ರಸ್ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಣ (ಶೇಕಡಾ ೬೦) ಈ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಬೇಡದ, ಚಳಿಹಣ್ಣಿನಂತೆ ಹುಚ್ಚಾಪಟ್ಟಿ ಹಣ್ಣು ಕೊಡುವ ಈ ಗಿಡ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಾರಿ ಬೆಳೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.



ಕಿನೊ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಮಧುರ ರುಚಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ತಿನ್ನಲು, ಜ್ಯೂಸ್ ತಯಾರಿಸಲು ಹಾಗೂ ಫಾರ್ಮಟಿಕಲ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ ಹೀರಿದ ನಂತರ ಉಳಿಯುವ ತಿರುಳು (ಪಲ್ಪ್) ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜಾಮ್, ಸಾಸ್ ತಯಾರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿನ ಜನರು ಉಟದ ನಂತರ ತಿನ್ನುವ ಸಿಹಿ ಖಾದ್ಯವನ್ನು ಇದರ ರಸ ರಹಿತ ಪಲ್ಪ್‌ನಿಂದ ಮಾಡುವುದು ರೂಢಿ ಇದೆ. ಕಾಯಿ ಮೇಲಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯ ವರ್ಧಕಗಳಲ್ಲೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಿನೊ ಹಣ್ಣಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಗಳು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ 'ಕಿನೊ'ಕ್ಕೆ ಭಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಮರುಕಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಲಭ್ಯ.

ನವೆಂಬರ್ ದಿಂದ ಮರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಹಣ್ಣು ಪಡೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಕಿನೊ ಬೆಳೆಗೆ ಅದೊಂದು ಪರ್ವ ಕಾಲವು ಹೌದು. ಅದರ ನಂತರದಲ್ಲೂ ಹಣ್ಣುಗಳೇನೂ ಬರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಬೆಳೆಗೆ ಆಗಿನ ವಾತಾವರಣ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ತಾಜಾತನದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಜತೆಗೆ ಆ ಹಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಟ್ರಸ್ ಪ್ರಮಣವೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನವೆಂಬರ್ ದಿಂದ ಮರ್ಚ್ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆನೇ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ರೈತರು ರೈತರು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಿನೊ ಹಣ್ಣು ಸುಲಿಯಲು ಬಹು ಸರಳವಾದ ಮೇಲ್ದೊಗಟೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ತಿಂದು ತಕ್ಷಣ ತಾಜಾತನ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು : ಆದಾಗ್ಯೂ ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ದಾಳಿಂಚೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕಿನೊ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ದಾಳಿಂಚೆ ನೆಲಕಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅದರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಈ ಕಿನೊ ಅವರ ಕೈ ಹಿಡಿದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕಿನೊ ಬೆಳೆಯಬಹುದು ಎಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆ ರೈತರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.



ಇದೆ ನೋಡಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಬಂದ ಕಿನೊ.

ಪಂಜಾಬನನೂ ತಂಪಾದ ವಾತಾವರಣವಿದೆ ಆದ್ರೆ, ಗುಜರಾತ ರಾಜ್ಯದ ಗಂಗಾನಗರದ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಬಿಸಿಲು ಹಾಗೂ ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಳಿ ಹೀಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೂ ಕಿನೋ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಅಂತಹದ್ದೇ ವಾತಾವರಣ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರದಿಂದ ಸಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿ ತಂಪಾದವಾತಾವರಣವಿದೆ ಹೀಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿಹಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವಿಲ್ಲ ಹಣ್ಣುಗಳು ಹುಳಿಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಪಂಜಾಬ, ಗುಜರಾತನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಕಡಿಮೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಆತುರ ಪಡದೇ ಕ್ರಮೇಣ ಗಮನಿಸಿ ಬೆಳೆಯಲು ಹಾಕಲು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ನಾಟಿಗೆ ಸಮಯ : ಕಿನೋ ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಡಿದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಫಸಲು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಈ ಗಿಡ ಸಿಟ್ರಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ರೋಗ-ರುಜಿನಗಳ ಕಾಟ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಥ್ರಿಪ್ಸ್ ರೋಗ ಬರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು.



ಸಾವಯವ ಕಿನೋ ಹಣ್ಣುಗಳ ಕೊಯ್ಲು.

ಹೂ ಬಿಟ್ಟ ನಂತರ ೧೮೦ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣು ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಮಾರ್ಚ್ ಕೊನೆಯ ವಾರದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರುಣಿಸದೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಿಡಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಎಲೆಗಳು ಹಳದಿಯಾಗಿ ಉದುರಿ ಗಿಡಗಳು ಬಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಮಧ್ಯದಿಂದ ನೀರುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಬಾಡಿದ ಗಿಡಗಳು ಗೆಲುವಾಗಿ, ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯ ಪಡೆದು ಚಿಗುರುತ್ತವೆ. ಮೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಕಟ್ಟಲು ಆರಂಭ ಮಾಡುತ್ತವೆ, ನವೆಂಬರ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೊಯ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಎಲ್ಲಾ ದಾಖಲಾಗಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರೇ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಇದಾಗಿದೆ.

ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ, ಲಾಭ : ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ದಾಳಿಂಬೆ ಗಿಡ ೧೫ ಕೇಜಿ ಫಸಲು ನೀಡಿದರೆ ಕಿನೋ ೨೦ ಕೇಜಿ ಫಸಲು ನೀಡುತ್ತದೆ, ದಾಳಿಂಬೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಮರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕೇ.ಜಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ, ಕಿನೋ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ, ೮-೧೦ ವರ್ಷದ ದಾಳಿಂಬೆ ಗಿಡದಿಂದ ೨೫ ಕೇ.ಜಿ ಬೆಳೆ ಬಂದರೆ ಕಿನೋ ೧೫೦ ಕೇ.ಜಿ ಫಸಲು ನೀಡುತ್ತದೆ, ದಾಳಿಂಬೆ ಎಕರೆಗೆ ೨೦ ಸಾವಿರ ಖರ್ಚು ಬಂದರೆ ಸಾವಯವ ಪ್ಲಾಂಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯಬಹುದಾದ ಕಿನೋ ಎಕರೆಗೆ ೧೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆ ೧೫ ವರ್ಷ ಆಯಸ್ಸು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಕಿನೋ ೨೦ ವರ್ಷ ಬಾಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ದೊಡ್ಡಮರವಾಗುವ ಈ ಕಿನೋ ಗಿಡಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೊಂದು ಖರ್ಚಿಲ್ಲದೇ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ" ಹೀಗೆ ಕಾರಣಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ರೈತರು "ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ದಾಳಿಂಬೆಗಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.



ತೋಟದಿಂದ ಬಂತು ಕಿನೋ ಫಸಲು.

ನಾಟಿ ಫ್ಲದತಿ : ೨೦*೨೦ ಹಾಗೂ ಸಾಲಿನಿಂದ ಸಾಲಿಗೆ ೧೮ ಅಡಿ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಝಿಗ್‌ಝಿಗ್ ಮದರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಡುವ ವಿಧಾನದಂತೆಯೇ ಕಿನೊ ಸಸಿಗಳನ್ನೂ ನಾಟಿ ಮಡಬೇಕು. ಈ ಅಳತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಡಿದರೆ ಎಕರೆಗೆ ೧೧೦ ರಿಂದ ೧೨೦ ಸಸಿಗಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ.

ಇದೇ ಮದರಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಡಿರುವ ಇವರು ಹಿಂದೆ ಸಾಧಾರಣ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಬೆಳೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಉತ್ತಮ ಫಸಲು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಎಕರೆ ಕಿನೊ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗಿಡಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ೫೦ ಕೇ.ಜಿ ಫಲ ತುಂಬಿ ನಿಂತಿವೆ, ಕೆಲವೊಂದು ಗಿಡಗಳು ಹಣ್ಣಿನ ಭಾರದಿಂದ ರೆಂಬೆಗಳು ಮುರಿದು ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಅಧಿಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ನಿಂತಿವೆ.

ದೇಹಕ್ಕೆ ತಾಜತನ ನೀಡುತ್ತದೆ

ಕರ್ನಾಟಕದ ರೈತರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟೊಂದಾಗಿ ಪರಿಚಿತವಲ್ಲದೆ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಪಂಜಾಬದ ಸರಗೋದಾ, ಸಹಿವಾಲ, ಲಾಹೂರ, ಶಿಯಲಕೋಟ್ ಹಾಗೂ ಗುಜರಾತ ರಾಜ್ಯದ ಗಂಗಾನಗರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಶೇಕಡಾ ೮ ರಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೂ ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಬಹುತೇಕ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ ೦.೫ ರಷ್ಟು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮತ್ರ ರಫ್ತು ಮಡುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಗುವ ಕಿನೋ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ೯೫ ರಷ್ಟು ಪಂಜಾಬದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಸಭರಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಹಣ್ಣಿನ ೧೦೦ ಮೀ.ಲಿ ರಸದಲ್ಲಿ ೩೨ ಮಿ.ಗ್ರಾಂ 'ಸಿ' ಅನ್ನಾಂಗ ಇರುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದಿನವೊಂದಕ್ಕೆ ೪೫ ಮಿ.ಗ್ರಾಂ 'ಸಿ' ಅನ್ನಾಂಗದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ಕಿನೊ ಹಣ್ಣು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಿ.ಗ್ರಾಂ ಸಿ ಅನ್ನಾಂಗ ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಾನ ತುಂಬಬಲ್ಲದು.



ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೂರಿಸುವ ಕಿನೊ.

ಕಿನೊ ಹಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಗುರುಕನ್ಯಾಲ್ ಸಿಂಗ್ ಎಂಬುವವರು, ಈ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಿಟ್ರಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಿಮೋನಿನ್ ಎಂಬ ಅಂಶವಿದ್ದು ಅದು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶದ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರಾಟ ಹೋರಾಡುತ್ತವೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕಿನೊ ಹಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಲಿಮೋನಿನ್ ಅಂಶವಿದೆ (೨೧೮ ಪಿಪಿಎಂ). ಎಂದು ಅಂತರ್ಜಾಲದಲ್ಲಿ ನೀಡಿರುವ ವರದಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮರುಕಟ್ಟೆ, ಬೆಲೆ : ಸದ್ಯ ಚೆನ್ನೆ ಮರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಕಿನೊ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಭಾರಿ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ದಳಿಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಾಪಾರ ಕುದುರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ತೋಟದಿಂದ ಬಂದು ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮೂರು ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉತ್ತಮ ಹಣ್ಣು ಸದ್ಯ ಕೆ.ಜಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದೆ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ಮರುಕಟ್ಟೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಫ್ತು ಮಡುವ ವಿಚಾರವಿದೆ, ಆಗ ಈ ಬೆಲೆ ಕುದುರಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈಗಿನ ದರದಲ್ಲಿಯೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ಎಕರೆಗೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಒಂದುವರೆ ಯಿಂದ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಲಾಭ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎಂಬುವುದು ಇವರ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

ರೈತರು ದಾಳಿಂಬೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಿನೊ ಬೆಳೆಯಲು ಮುಂದಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ರಮೇಶ ಈ ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ೮೦ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಸೊರಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಗೊಡ್ಡು ದಾಳಿಂಬೆ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕಿನೊ ಬೆಳೆ ನಾಟಿ ಮಡಲು ಮುಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ.